

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V opravi prejemaj mesečno . . . " 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Ilustrati:
 Enostolpna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 13 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznaka, zabvale, smrtnice itd.:
 enostolpna pettivrsta po 2) vln.
Poslano:
 enostolpna pettivrsta po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenredne ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Političen list za slovenski narod.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
 bosn.-hero. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Galicija.

Pred vojsko so nas gališke razmere prav malo zanimale ali pa nič. Vsled svojega posebnega stališča, katerega je zavzemala Galicija v državnoopravnem oziru, nismo imeli dovolj prilike, notranjega stroja dežele natančneje spoznavati, in če odračunamo zadnja leta, odkar je splošna volivna pravica nekoliko posvetila v doslej temne kote gališke uprave, nismo vedeli o Galiciji drugega, kakor da tam gori daleč na severu prebivata dva na življenje in smrt se pobijajoča slovanska naroda, Poljaki in Rusini, med katerimi prebiva veliko število židov.

O medsebojnem razmerju Poljakov in Rusinov bo boljše izpregovoriti nekoliko pozneje, ko bo minil za časa vojske trajajoči »Burgfrieden«. Za danes omenimo le, da ni vse tako, kakor pravijo Poljaki, tudi ni vse tako, kakor pripovedujejo Rusini, še manj pa tako, kakor govorijo židovi. Nekoliko previdnosti je proti tem poročilom zelo umestno, ker vsak gleda in vidi razmere skozi svoja posebna očala, dočim mi, nepristranski opazovalci, zopet drugače sodimo. Mi imamo svoje zapadno-evropsko merilo, Galičani pa zopet svoje.

Nekoliko ložje je govoriti o Galiciji sami, brez ozira na narodnosti. Kdor še ni nikdar prej videl te dežele, je naravnost začuden. Krasno polje, krasna zemlja! Tu rodi vse, kar človek hoče nasejati, od najslabših poljskih pridelkov do najboljših. Naravno bogastvo dežele je neizčrpno. Z Galicijo se dá primerjati prav dobro najboljši češki in moravski svet. A kakšna razlika med obema! Na Češkem in na Moravskem povsod bogastvo in blagostanje, in dote po 20 do 30 tisoč kron, katere dobé kmetska dekleta, niso nič redkega. Na Gališkem pa siromaštvo brez konca in kraja, vkljub vsemu naravnemu bogastvu! V zapadni Galiciji so razmere nekoliko boljše nego v vzhodni, a dobre niso nikjer. Tudi velikansko število galiških izseljencev dokazuje, da v deželi nekaj ne more biti prav, ker vsi, ki so imeli priliko nekoliko v miru hoditi po deželi, so bili jednoglasne sodbe, da bi Galicija za monarhijo pomenila lahko drugo Ogrsko in neizčrpno žitnico, če bi bilo tam gospodarstvo le pol tako razvito kakor na Češkem.

O rudah ni vredno niti govoriti. Vsi vemo, kakšne neprecenljive važnosti je za nas gališki petrolej. Vkljub vsem modernim iznajdbam je petrolej še vedno svetilo revnejših slojev, ki štejejo na milijone. Kakšen velikanski davek bi morali mi plačevati ameriški družbi Standard Oil, če ne bi imeli petroleja doma! Kolikega pomena

je petrolej za časa vojske, to pa vidimo sedaj, ko n. pr. potreba po bencinu čedalje bolj raste. Ravno ista je s soljo in lesom. Obojega ima Galicija dovolj, soli v Bohniji in Vielički, lesa pa po celi deželi, zlasti ob Karpatih.

Industrije je v deželi malo. Zato pa ima Galicija velik pomen za zapadno-avstrijsko industrijo kot domač odjemalec industrijskih produktov, ki bi bil lahko desetkrat in stokrat boljši konsument, če . . . no, če! (Tu pa ne mislimo na zmagalo ali na vojaške reči.) Pa kaj pomaga; če kmet nima grošev, jih fabrikant tudi nima.

Nekoliko bolj kočljivo je vnanje-politično razmerje Galicije vsled svoje obmejne lege proti Rusiji. O tej stvari smo že pisali dovolj, še več se pa bo pisalo. Razmere leže tu zelo slično onim na slovenskem jugu, kjer bivajo tudi na več držav razdeljena plemena. Poljaki žive v Avstriji in v Rusiji, ravno tako Ukrajinci. Da ukrajinsko vprašanje med vzroki avstro-ruskega nasprotstva ni bilo zadnje, to se kaže danes čimdalje očividneje in vsaka številka »Novega Vremena« nudi za to novih dokazov.

Za nas ima posest Galicije velik gospodarski in velik političen pomen in težko je reči, kateri moment je važnejši. Za Ruse pa leži težišče na političnem polju, ker tega, kar jim daje Galicija gospodarski, ima Rusija sama dovolj, da lahko izhaja brez Galicije, kakor doslej. Poljsko in ukrajinsko vprašanje morita in tlačita sedanjí centralistični sestav Rusije. Če hoče oficialna Rusija ostati to, kar je, namreč cesaropapistična in »nacionalno-jednotna« država (kar v resnici ni), potem mora gledati na to, da Poljake in Rusine združi pod carsko samovlado. Če bo pa združenje teh narodov privedlo tudi do porusenja Poljakov in Rusinov, to je pa drugo vprašanje. Mogoče je tudi, in ne samo mogoče, ampak zelo verjetno, da taka velikanska masa Poljakov in Rusinov vsem ruskim prizadevanjem, da jih pridobé za carizem, kljubuje in v teku časa le izvojuje priznanje svojih pravic. Ta nevarnost je toliko večja, kolikor bolj se širi ljudska omika in izobrazba, ki bo prej ali slej absolutizem popolnoma strla in »Evropi« tudi do svete Rusije na stečaj odprla vrata. Potem pa ne bo preostalo Rusiji drugega, kakor da se razvije v narodnostno državo, kakor je danes naša monarhija. Za Ruse same to ne bi pomenilo nobene nesreče, kakor ni nesreča, recimo, za Kitajce, če pusté živeti poleg sebe par sto Japoncev, pač pa bi dobil cesaropapizem smrtne udarec . . .

Zato tudi privrženci starega sistema v Rusiji niso prav posebno zadovoljni, če se

jim obeta pridobitev Galicije. »Kaj imamo od tega,« piše »Kolokol«, »če si naprtimo na vrat še več Poljakov, še več židov, kakor jih že imamo, poleg cele kope macepincev? Ali jih je nam treba?« — Iz teh besedi odmeva prav jasno bojazen pred prihodnostjo, pa ne pred prihodnostjo ruskega naroda, ampak pred prihodnostjo sedanjega ruskega vladnega zistema.

Pisma iz Lvova.

»Wiedenski Kurjer Polski« dne 9. januarja piše: Zadnje dni je prišlo več pism iz Lvova. Vsem pismom se poznajo sledovi vojne cenzure, dasi so pisma zelo previdno pisana. Iz pism posnemamo naslednje podatke:

»Pri nas (v Lvovu) je žalostno, mirno in mrzlo. Odprte so še tri kavarne. Lvov se je izpremenil. Na ulicah ne srečujemo starih znancev, ampak čutimo, da se nahajamo v tujem mestu na vzhodu. Tatvine in vlni so zelo pogostni, dasi policija stori, kar more.«

Splošno je v Lvovu velika beda. Ruska vlada je razdelila živil za 100.000 rubljev; predsednik dr. Rutowski je ustanovil več ljudskih kuhinj. A vse to je kakor kaplja v morju. Sicer se pa živi dosti po ceni. Manjka samo sladkorja in vžigalic. V prodajalnah je skoraj že vse blago razprodano. Dovoz iz Rusije se vrši na vozovih in je strašno drag. Bolniška blagajna deluje. Prebivalstvo v veliko gorečnostjo skrbi za ranjence in ujetnike.

V mestu je ostalo in ordinira okoli 30 zdravnikov. Policijsko službo razen mestne policije vršijo stražniki iz Varšave v ruskih uniformah.

Rusi so posekali več Lvovskih parkov in vrtov, deloma iz strategičnih ozirov, deloma pa za kurjavo. Zadnje dni decembra je dobila na Dunaju prebivajoča rodbina pismo od g. J. M., ki je bilo oddano 12. decembra 1914. Iz njega posnemamo sledeče odstavke:

Najbednejši so zdaj tu državni uradniki, ki nimajo nikake plače in žive samo s pomočjo cenenih kuhinj, kjer stane obed 10 krajcarjev (juha, trikrat na teden meso, sočivje in kos kruha). Takih kuhinj je tu množica in v nekaterih je jako dobra hrana. Lvov, dasi neposredno ne prizadet od vojne, je jako izpremenil svojo fiziognomijo, že iz tega ozira, ker je množica ljudi odšla in mesto njih neprestano mnogo vojakov hodilo in jih še hodi skozi. Mnogo ruskih uradnikov in trgovcev dovažata tu sem tovore na vozeh in zaklada primitivne trgovine, toda vsled velike medsebojne konkurence najbrže mnogo ne zaslužijo. Celo profesorji, inženirji, gospe iz društev

itd. so odprli prodajalnice, tvsak hoče kaj zaslužiti.

Do nedavno je bilo dovoljeno samo do 9. ure zvečer iti iz hiše, zdaj je pa dovoljeno do 11. ure. Kadar gremo zvečer k R., si naprosim policaja, naj ob določeni uri čaka pred vrati, da nas pospremi domov. Stane to 60 vinarjev. Nevarno je namreč hoditi zvečer, dohajajo se ropi.

Ne verjame, kako zdaj vsi tu žive in razen za živila skoro nič ne izdado in še za to v skromni meri. Ljudje se nauče varčevati. Sedaj je dosti drv, dasi jih je treba drago plačati. Sprva so se za drva čisto stekli.

Družabno življenje je naravno zelo oslabilo. Gledališča, koncertov itd. in Kina igrajo brez prestanka in gotovo dobro zaslužijo. Toliko tugoovanja in žalovanja za nenavzočimi, za ranjenimi, padlimi ali ujetimi je, da dvomim, da bi se tu ostalim ljubilo zabavati se. Morda bodo hodili le zato, da pomagajo bednim umetnikom, ki nimajo, kar bi dejali v usta.

Neki drugi dopis iz Lvova se glasi:

Pred vsem se ne potrjuje govorica o grožnji Rusov, da bodo zaplenili hiše vsem tistim posestnikom, ki so pobegnili, pač pa so napovedali Rusi, da bodo zaplenili premoženje tistim osebam, ki bi nastopile proti ruskim vojakom. V mnogih zapuščenihišah so nastanili uradi in častnike. Uvedli so predvsem prisilno upravo za pobiranje davkov. Življenje v mestu je jako drago. Kilogram sladkorja stane 1 K 50 h, 1 kg surovega masla 6 K, 100 kg lesa 6 K, 1 zavitek sukanca 1 K, podplati 6 K itd. Nekateri trgovci izbornu kupčujejo. Vojaška intendantura je nekemu trgovcu sukna, Spieglu, odkupila blaga za 170.000 K, krona se je zaračunala za 33 mesto za 44 kopejk. Neki zelo znani Lvovski kirurg dr. R. je pisal svoji ženi na Dunaj, da mu je ukazano, naj vse potrebno priredi, da prepeljejo ranjence iz Lvova v Kijev. Izpraznjevati so pričeli bolnišnice. Višji policijski mojster je postal nekdanji policijski komisar Tauer. Med Lvovom in Varšavo se je uvedla avtomobilska zveza čez Tomaszow—Zamosc—Lublin.

Vojaške zadeve.

Odlikovanja. Podeljen je red železne krone 2. vrste z vojno dekoracijo fml. Ferdinandu Golia, poveljniku 43. polj. topn. brigade. Ta general je svojčas služboval v Ljubljani pri topničarjih. — Pri 17. pešpolku je bil odlikovan z viteškim križem Fran Josipovega reda na traku vojaškega zasluznega križa štabni zdravnik dr. Ivan Richter, z vojaškim zaslužnim križcem 3. vrste z vojno dekoracijo stotnik Reinhard

LISTEK.

Pismo vojnega kurata dr. P. Gvido Ranta.

C. in kr. vojni kurat dr. P. Gvido Rant, frančiškan, piše z dne 3. januarja 1915:

Dne 10. decembra ob 8. uri zjutraj smo srečno prišli v Krakov. Ze od daleč sem iz vlaka občudoval jutranjo zarjo v vsej njeni lepoti in nekaj čuden vtis je napravilo na me solnce, ki je izza vzhodnih gričev izšlo popolnoma rdeče, kakor da bi bilo namočeno v krvi junakov, ki padajo tam zunaj na bojnem polju v borbi za drago nam domovino. Poslušal sem in poslušal, da bi zaslišal na jugu, vzhodu ali severu odmev bojnega vrišča. Pa od nikoder nobenega glasu. Rusi, ki so bili mesto že od treh strani obkolili v daljavi 15 do 20 km od trdnjavskega obroča, tako, da je bila pot le proti Dunaju prosta, so se morali umakniti. Tako sem si mislil. Toda zmotil sem se. Komaj smo izstopili iz vlaka in se podali v kolodvorsko restavracijo k zajutreku, smo že slišali razločno in volto bobnane topov. Smo že v ognju, sem si mislil, toda še na varnem, skriti za trdnjavskimi fortji, ki jih je okolu mesta

72. Ze iz tega lahko spoznate, kako silno močno je utrjen Krakov, nekdanja prestolnica Jagelonov.

V Krakoveru smo ostali do 12. decembra in čakali, kam nas bodo poslali. Življenje je bilo tu popolnoma mirno. Tu in tam smo opazili kak aeroplan, od zjutraj do večera je bilo vsaki dan slišati včasih bolj močno, včasih bolj polagano streljanje naših in ruskih topov. Rusko streljanje se popolnoma lahko loči od našega. Rusi oddajajo strele v salvah, to je, osem topov ustrelji na enkrat, naši streljajo posamezno, top za topom in zato mislim tudi z večjim uspehom. Moralni učinek je gotovo večji pri ruskem streljanju, pri našem pa materialni.

Ob pol 8. uri zjutraj smo odšli dne 12. decembra proti mestecu Vielička, ki leži približno 20 km jugovzhodno od Krakova. Jaz sem imel na razpolago avtomobil. Pred četami se je odpeljal z avtomobilom g. general baron Karwinsky s svojim adjutantom, 50 korakov pa jaz v avtomobilu, katerega je vodil g. Medic iz Ljubljane. Bolj ko smo se bližali mestu, bolj razločno se je slišalo streljanje. Poveljstvo kora, kateremu smo bili pridrejeni, nas je poslalo še kakih 6 km naprej do vasi Pšebječani. Vozili smo se tja in sem, naprej in nazaj, dokler niso prišli naši

bataljoni za nami. Štab je bil nastavljen v neki kmečki hiši, kjer smo ob pol 7. uri zvečer kosili in večerjali obenem. Ko smo se približali vasi, je gromelo na vseh straneh. Dva do tri kilometre od nas se je vršil hud boj. Pokanje pušk in prasketanje strojnih pušk je bilo podobno ropotanju stroja za čiščenje žita. Začelo se je mračiti. Radovednost me je gnala na prosto, da bi si stvar nekoliko bolj natančno ogledal. Šel sem na mali griček par sto korakov od našega stanovanja. Nekaj časa sem se oziral okrog sebe. Kar zagromi na zahodu, da se zemlja stresa. Kaj je to? Po zraku v polkrogu nad menoj šuní, žvižga, stoče, tulí in se vije, kakor bi divjal na nebu najhujši vihar. Nek čuden čut se me je polastil. Naš motorni top (305) je oddal na bregu pri Vielički strel in vrgele v daljavo 12 do 13 km proti sovražniku svojo smrtinosno kroglo, ki stre vse, kar zadene. Ostal sem dalje na svojem mestu, dokler se ni popolnoma stemnilo. Sedaj sem mogel še le natančno videti, kje stoje naše in kje ruske baterije. Moštva se sploh nič ne vidí, je vse zakopano v strelskih jarkih. Bliskalo se je v polkrogu tako daleč, kakor so segle moje oči. Bila se je odločilna bitka na celi črti od severa do juga. Na vzhodni strani se zasveti, ogenj švigne iz neke hiše, zadel

jo je ruski šrapnel. Temno nebo žari od plamena, nočni mir moti mogočno in silno streljanje. Ko se obrnem na drugo stran, zapazim dva signala. Visoko v zrak zleti na enem kraju rdeča, na drugem pa zelenkasto-vijolična krogla in trenutno izgine. Signalizirala sta dva poljska kmeta, izdajice, ruska špijona, katera so drugi dan ujeli in oddali divizijskemu sodišču. Polagoma je boj ponehaval in podal sem se k počitku. V sobi kjer smo spali so naši sluge razpoložili slamo. Zlezel sem v spalno vrečo in spal, kolikor se je dalo. Drugo jutro 13. decembra sem mislil, da bom šel v pol ure oddaljeno cerkev maševati. Ni se mi posrečilo. Ob 1. uri ponoči pride povelje, da mora vsa brigada nazaj v Vieličko. Tam nas niso potrebovali, ker je bilo našega vojaštva dovolj in so bile ruske pozicije več alj manj omajane.

Ob pol 8. uri odrinemo nazaj in se nastanemo (štab) v krasni hiši dr. Winterja. Prva moja pot je bila v cerkev, da sem bil ob 11. uri pri sv. maši. Ko pridem nazaj, si ogledam notarjevo stanovanje. Stanovanje sestoji iz 8 sob, kopalnice in drugih pritlikin, strašno je bilo razdejavno, vse v največjem neredu. Gospodar je bil s svojo družino že pred tedni pobegnil v Krakov pred Rusi, ki so tu 6 dni gospodarili. Škoda

Scheffer, z najvišjim pohvalnim priznanjem pa Josip Pirker. — Pri 7. pešpolku je dobil vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo stotnik Anton Reisinger in poročnik izv. sl. Alojzij Poltnigg, najvišje pohvalno priznanje poročnik v r. Steinböck. — Pri 47. pešpolku najvišje pohvalno priznanje nadporočnik Miroslav Leschnig, poročnik Rihard Kopřiva, poročnik v r. Ivan Müller. — Pri 8. polj. top. polku vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo stotnik Oton Scheuer in nadporočnik Dragot. Hanel; najvišje pohvalno priznanje poročnik Miroslav baron Scherpon pl. Kronenstern, nadporočnik Humbert pl. Noll, poročnik Ervin Heinze, nadporočnik v r. Anton Hödl in poročnik v r. Ernst Schatzl. — Pri 9. polj. top. polku najvišje pohvalno priznanje nadporočnik Vilko Pečnik in nadporočnik provijantni častnik Fran Winter. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo si je priboril tudi rojak major Božidar Raktelj 90. pešpolka. Podpolkovnik generalnega štaba Erik pl. Merizzi, pobočnik bivšega armadnega vrhovnega poveljnika, zdaj umirovljenega fcm. Potioreka, je prestavljen k vojaškemu poveljništvu v Temešvaru

Novi krški škof.

Dunaj, 9. januarja. (Kor. urad.) Današnja uradna »Wiener Zeitung« javlja: Njegovo Veličanstvo cesar je imenoval profesorja na deželni realni gimnaziji v Mödlingu dr. Adama Hefter za krškega knezoškofa.

Dr. Adam Hefter, novi krški knezoškof.

× × ×

Novi krški škof dr. Adam Hefter je bil rojen 6. decembra 1871 v Prienu ob Chiemskem jezeru, občina Wildenwart (na Bavarskem), kot sin kmečkih starišev, ki še žive. Šolal se je novi škof najprej v Rosenheimu, kamor so se bili njegovi stariši preselili; po III. gimnazijskem razredu je bil pa sprejet v benediktinski zavod sv. Petra v Solnogradu in obiskoval gimnazijo »Boromeum«, kjer je leta 1890. z odliko prestopal zrelotno izkušnjo. Bogoslovne študije je dovršil v celovškem semenišču in bil 22. julija 1894 istotam posvečen v mašnika. 14. avgusta 1914 je nastopil svojo prvo dušnopastirsko službo kot kaplan pri Sv. Lenartu v Lavantinski dolini; marca leta 1896. je bil poklican v Kellerberg kot žup-

elegantnega stanovanja. Nekaj so razdejali Rusi, večino pa, kakor so mi ljudje in častniki pravili, hudobni domačini sami. Ko so odšli Rusi in naši še niso v mesto vkorakali, so hodili nič vredni elementi od hiše do hiše ter pobrali vse, kar so našli. Seveda so jih potem naše čete polovile in jih spravile na varno, kjer čakajo zaslužene kazni. Naši služabniki so stanovanje v kolikor je bilo mogoče, zopet uredili. Meni je bil odkazan za prebivališče krasen salon. Popoldne se mi je pridružil še grof Barbo. Tu sem prebival do 15. decembra. Boj je še vedno divjal. Približno 500 metrov od naše hiše je bil na vzvišeni planjavi postavljen motorni top, ki je po večkrat na dan ustrelil. Imel je srečo. Z balona, ki je bil podoben na koncu stoječi kumari, so opazovali učinke streljanja. En dan je streljal v polno zadel (Volltreffer). Vsak strel je pokončal po eno rusko baterijo sestojajočo po osem topov. Na mestu, kjer so stale baterije, ni bilo nobenega sledu več od njih. Štiri velikanske jame, v katerih so bili pokopani in zasuti ljudje, konji, topovi in municija. Strašno!

Dne 15. decembra ob 3. uri popoldne smo odrinili proti kraju Podleže. Štab je bil nastanjen v samostanu benediktin v vasi Stanjontki par sto korakov od sela Krošč. V samostanu so nas prijazno sprejeli in pogostili.

ni upravitelj. Od tu ga je knezoškof dr. Kahn poslal na solnograško vseučilišče, kjer je leta 1901. promoviral za doktorja modroslovja; naslednje leto je dobil profesorski naslov. Kot učitelj je deloval na višji gimnaziji v samostanu sv. Pavla. Dr. Hefter je pa kmalu močno obolel na živcih; prosil je za državno službo in bil leta 1903. imenovan za profesorja v Riedu na Zgor. Avstrijskem. Leta 1904. je stopil v nižjeavstrijsko deželno službo kot profesor na realni in višji gimnaziji v Klosterneuburgu, kjer je deloval deset let. Jeseni leta 1914. je bil dr. Hefter poklican na deželno realno in višjo gimnazijo v Mödlingu, kjer je deloval do svojega sedanjega imenovanja za celovškega knezoškofa.

Vojska z Rusi.

ODBITI RUSKI PONOČNI NAPAD. — RUSI POSTAVILI NA ZVONIK STROJNE PUŠKE.

Dunaj, 9. januarja. Uradno se poroča: V zahodni Galiciji, kjer si nasprotnika stojita nasproti v najbližjih razdaljah, je bil včeraj odbit ponočni napad sovražnika severovzhodna od Zakliczyna.

Severno od Visle artiljerijski boj še traja.

Cerkev nekega večjega kraja na Rusko-Poljskem smo morali včeraj z obstreljevanjem zažgati, ker so Rusi na zvonik postavili strojne puške.

V južni Bukovini in v Karpatih so se vršili le manjši spopadi.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

× × ×

Zdi se, da stojimo pred novimi večjimi boji na naši gališki fronti. Rusi so svoj glavni napad naperili proti črti Gorlice-Konieczna. Vršile se bodo najbrže tudi postranske akcije proti Dukli.

Tudi ob Nidi pripravljajo Rusi novo ofenzivo. Najbrže so dobili ojačenja na moštvu in materialu ter odpomogli pomanjkanju municije.

Na severnem Poljskem se utrjuje Nemci na predkratkim izvojevanih novih pozicijah in nadaljujejo na drugih točkah svoj napad. Velike odločitve sedaj še ni pričakovati.

BREZUSPEŠNO RUSKO OBSTRELJEVANJE. — V KARPATIH MIR. — DVA RUSKA POIZVEDOVALNA ODDELKA V BUKOVINI RAZKROPLJENA.

Dunaj, 10. januarja. Uradno se razglša: Splošen položaj se ni izpremenil.

Južno od Visle so obstreljevali Rusi včeraj naše postojanke brez vsakega uspeha. Naperili so svoj ogenj posebno na neko od nas zasedeno višino severovzhodno od Zakliczyna.

Severno od Visle se vrši na posameznih točkah hud artiljerijski boj. Poizkus sovražnika, da bi z manjšimi silami prekoračil Nido, se je ponesrečil.

V Karpatih vlada mir.

Dva sovražna poizvedovalna oddelka, ki sta se v Bukovini preveč približala črti naših prednjih čet, smo z artiljerijskim in z ognjem iz strojnih pušk razkropili.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMCI UJELI 2000 RUSOV.

Berlin, 9. januarja. Veliki glavni stan: Položaj na vzhodu je ob trajnem slabem

vremenu neizpremenjen. Naš plen 7. januarja se je povisal na 2000 ujetnikov in na 7 strojnih pušk.

Najvišje armadno vodstvo.

NEIZPREMENJEN POLOŽAJ NA RUSKEM BOJIŠČU.

Berlin, 10. januarja. Veliki glavni stan: Vreme se še ni zboljšalo. Na celi črti je ostal položaj neizpremenjen. Manjši ruski sunki južno od Mlawe so bili odbiti.

Najvišje armadno vodstvo.

PRED TARNOVOM.

»Nowa Reforma« dne 7. januarja piše, da bodo osebni vlaki začeli voziti do Badolyn, torej do predzadnje železniške postaje pred Tarnovom. Doslej so vozili do tja samo vojaški vlaki. Iz tega sledi, da se naše operacije pred Tarnovom ugodno razvijajo.

VPAD RUSOV V SUSZAWO.

Dr. D. Schächner, nekdanji predsedstveni tajnik v Rusijo odvedenega bivšega črnoviškega župana, poroča o vpadu Rusov v Suszawo v dunajskih časopisih med drugimi: V petek, 1. januarja, se je umaknilo v Suszawo poslušajoče črnoviško deželno in suszawsko okrajno sodišče in druge državne oblasti v Bunestie, obmejni kraj ob rumunski meji pri rumunskem malem mestu Foltičeni. Ruske kosaške patrolje so namreč prijezdile že 31. decembra v Itzkany, v okolici Suzzawe. V soboto, 2. januarja, ob 1. uri popoldne se je čulo v Suszawo močno gromenje topov. V mesto je prijezdila ena stotinja kozakov. Kozaki so streljali večinoma v zrak, a dve osebi ste bili le zadeti. Nato so plenili in delali grdo z ljudmi, na katere so naleteli. Čez nekaj ur so se umaknili kozaki v vas Skejo. Suszawčanji so bežali nato v Rumunijo, kjer so jih puščali vso noč čez mejo. Drugo jutro ob šestih so zopet prišli kozaki, a proti napitnini so puščali begunce iz mesta. Čez Rumunijo so prepeljali begunce na Ogrsko.

RUSKI BOŽIČ NA BOJIŠČU.

Budimpešta, 9. januarja. Franc Molnar brzojavlja »Az Estu«: Naše svoječaso uradno poročilo je naglašalo, da so Rusi na sv. večer posebno ljuto napadli naše čete, računajoči s tem, da jih bodo o priliki božičevanja lažje zmogli. Razen tega so upali, da jim bo moralni učinek njihovega ljutega ognja na božični večer pomagal tu in tam do manjših uspehov. Ta malo vitežka taktika pa ni prinesla pričakovanega uspeha. Vsak posamezni strelski jarek in vsak tabor je bil na tak napad pripravljen ter je nanj najenergičneje odgovoril. Nasprotno so pa ruske čete na celi fronti nemoteno praznovale svoj Božič, ki pade 13 dni za našim. Gosti megli, ki je pokrila celo bojišče, in pa okolnosti, da boji na celi črti počivajo, so se imeli zahvaliti, da so lahko mirno preživeli božični večer. Ako je tu in tam padel kak strel, jih je imel samo opozoriti, da so naši vojaki na svojem mestu.

× × ×

POLOŽAJ ZAVEZNIŠKIH ARMAD NA POLJSKEM.

Bern, 10. januarja. (Kor. urad.) »Bund« piše k nemškemu sunku v odseku Suha, da pripravljajo ti boji odločilno bitko. Vsak košček, ki se tu izirga Rusom, razkriva slabost njihovega desnega krila in odkriva zadaj ležečo Varšavo, ki postaja vedno bolj ranljiva. Zato treba strateški položaj nemških in avstroogrskih armad na vzhodu označiti kot zdrav in veliko obetajoč, položaj Rusov pa kot manj ugoden, ne

razkopane in umetno poškodovane. Tu in tam leži v jarku konj, ki je svojo vojaško službo za vedno končal. Kdo bi vse popisal?

Drugi dan bi morali odriniti čez Niepolomice na Rusko. V našem mirnem spanju nas zmotita ob pol 1. uri ponoči dva častnika poslana iz Krakova (približno 35 do 40 km) s poveljem, da je brigada razpuščena. Bataljone so prideli drugi vojaški oddelkom, da so spopolnili rezerve, štab pa so poslali nazaj v Krakov. Za spomin sem si pred odhodom vzel dobro ohranjen vžigalnik granate, ki je priletela v omenjeni samostan iz avstrijske težke 15 cm havbice. Jo bom prinesel domov. Vsled povelja smo 16. decembra odšli in trdnjavo in čakamo tu nadaljnje svoje usode. Danes, ko to pišem, je tudi štab razpuščen. Gosp. grof Barbo je prideljen vodstvu I. armade (Danke). Z menoj niso vedeli, kaj bi naredili. Najvišje armadno poveljstvo me je dalo ad dispositionem c. kr. deželno-brambnega ministrstva. Kam me bodo poslali, še ne vem.

Božič smo obhajali prav domače. Za nam prideljene vojake smo častniki napravili božično drevesce z darili. Jaz sem imel slovenski in nemški nagovor. Bilj smo zadovoljni in veseli ter se v tujini spominjali svojih dragih domačih in ljubljene domovine.

da bi bila še padla odločitev na to ali ono stran.

POROČILO RUSKEGA GENERALNEGA ŠTABA.

Poročilo ruskega generalnega štaba z dne 6. januarja se glasi: V okolici Mlawe so naše čete 5. t. m. nenadoma napadle vas Rozowo in jo zasedle. Skoro vse sovražnike so pobile z bajoneti, veliko so jih tudi ujele. Na levem bregu Visle se nadaljuje artiljerijski boj. Podrobne akcije se vrše pri Bolimowu in v okolici veleposestva Mechely. V Galiciji ni nobene znatne izpremembe. V Bukovini napreduje naša ofenziva. Zasedli smo Szopotkamerale južno od Seletina in Hištje na cesti Gura—Humora—Pleškathik. Dne 4. januarja smo po boju zasedli Guro—Humoro in Baczojo. Obe točki ležita na zelo dobri cesti, ki pelje v Transilvanijo.

Haag, 9. januarja. Z ruske strani se poroča: Na levem bregu Visle je do včeraj vladal povsod mir, izvzemši fronto pri Suhi in Bolimowu. Boj zavzema polagoma način oblegovalne vojske. Nemci so vpeljali jeklene ščite, za katerimi se bližajo našim strelskim jarkom. Ob Suhi so zavzeli del naših postojank, vendar smo jih mogli po večini zopet pregnati. V Galiciji je položaj neizpremenjen. Naša ofenziva v Bukovini se nadaljuje.

NEMŠKO POROČILO O RUSKIH USPEHIIH.

Berlin, 10. januarja. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Uradno rusko poročilo z dne 7. januarja trdi, da so Rusi napadli vas Brzozow med Przasnyszem in Mlawo ter naše tamošnje čete popolnoma ugonobili, ostanek pa vjeli. To poročilo je izmišljeno. Vasi Brzozow nismo nikoli imeli zasedene. Pač pa so Rusi v noči od 5. na 6. januarja s približno tremi stotnjami v sklenjenih vrstah prodirali na cesti, ki vodi skozi Grudusk, in napadli vas Borzizies Rodzwor. Napad je bil brez težave odbit. Na naši strani je bil en mož ranjen, eden pa ujet; ruskih izgub radi močnega snežnega viharja, ki je divjal ponoči, ni bilo mogoče dognati.

× × ×

KAKO SO NEMCI PREKORALI BZURO.

Berlin, 10. januarja. O bojih ob Bzuri piše »Nationalzeitung«: Neko noč so Nemci napravili pet naskokov, da bi prišli na vzhodni breg reke. Artiljerija je podvojila svoj ogenj in na ruske strelske jarke je kar deževalo granat in krogel. Nemci so trumoma drli navzdol proti reki. Ustavili so se, a zopet šli naprej, obsipani od krogel iz ruskih strelskih jarkov. Vrgli so se v ledenomrzlo vodo, v katero je padel gost dež krogel in ki jim je segala do prsi in poizkušali v ognju prekoračiti reko. Pri enem teh napadov se jim je res posrečilo, da so dosegli vzhodni breg reke. Vlekli so s seboj več strojnih pušk, s katerimi so pričeli od strani obstreljevati strelske jarke prvega sibirskega strelskega polka. Pred ognjem nemških strojnih pušk so se sibirski strelci morali umakniti in Nemci so zasedli njihove postojanke.

ZOPETNO RUSKO UMIKANJE?

Nemški sunek proti Kielcam je, kakor poroča »Tidende« iz Petrograda, rusko armadno vodstvo tako presenetil, da se ruske sile najbrže zopet umaknejo in iznova uredijo.

NEMCI 20 KM PRED VARŠAVO.

Rotterdam, 10. januarja. Londonški list »News« poroča iz Peterburga: Nemci z vso silo nadaljujejo svoje napade proti Varšavi in proti prehodom čez Vislo. Nemške prednje čete stoje že 20 km pred Varšavo; katero so zapustile vse oblasti. Kljub prodiranju nemških čet proti Varšavi se splošen vojni položaj smatra v Peterburgu za ugoden.

RUSKA OJAČENJA PRED VARŠAVO.

Haag, 10. januarja. Peterburški dopisnik lista »Times« brzojavlja v London: Tri tedne sem so Rusi neprenehoma zbirali ojačenja ob Bzuri, Visli in Rawki. Boj se je pa izvečine ustavil. Nemci kljub temu še napadajo. Na posameznih točkah je nemški pritisk tako silen, da morajo Rusi neprestano dobivati nove čete.

300.000 MOŽ ZA OBRAMBO VARŠAVE.

Budimpešta, 10. januarja. »Pester Ll.« poroča, da je Rusija določila za obrambo Varšave, ki je oborožena s 1400 topovi, 300.000 mož.

RUSI ZAPUSTE VARŠAVO?

Krakov, 10. januarja. »Kuryr poznanski« poroča, da je sedaj v Varšavi nad 600.000 ljudi. V tem številu so obsežni begunci, ki so prišli v Varšavo iz cele Ruske Poljske. Del pravega varšavskega prebivalstva — nad 200.000 — je zapustil mesto in se podal v notranjo Rusijo.

Ruski generalisimus veliki knez Nikolaj Nikolajevič in general Ruski sta imela 31. decembra konferenco, v kateri sta se razgovarjala o odredbah za obrambo mesta. O izidu te konference govore v Varšavi, da se je ruska vojaška oblast odločila, da v slučaju, če bi Nemci obstreljevali Varšavo, zapusti mesto in preloži svojo obrambno črto za Varšavo, vzhodno od mesta.

PRED OBLEGANJEM VARŠAVE.

Berolin, 9. januarja. »Vossische Zeitung« poroča iz Kristianije: V Petrogradu se govori, da je zbral Hindenburg na severnem Poljskem veliko najtežjih topov za obleganje Varšave.

SILOVITI BOJ NA POLJSKEM SE NALJUJE.

Milan, 9. januarja. Iz Petrograda se poroča: Nemci nadaljujejo siloviti artiljerijski boj in napadajo z bajoneti. Na Poljskem se vojna črta ni izpremenila.

PADLI RUSKI GENERALI.

Baseler Nachrichten« poročajo: V bojih pri Lodzu in pri Lowiczu je padlo osem ruskih generalov, grof Keller in general Orlov sta bila nevarno ranjena.

× × ×

POLOŽAJ NA SEVERU.

Budimpešta, 9. januarja. Franc Molnar brzojavlja »Az Estu« 8. januarja: Od Nide do vzhodnih Karpatov je tudi danes vladal relativni mir. Današnja poročila iz ozemlja Nide in Dunajca iznova poročajo o tako neprodinji megli, da je nadaljevanje vojnih operacij na obeh straneh skoro nemogoče. V karpatskih dolinah lije dež in večina rek je prestopila bregove. Ker se karpatski boji vrše večinoma v dolini rek, sta nasprotnika tudi tu večinoma prisiljena k nedelavnosti.

× × ×

KAJ SE GODI KROG PRZEMYSŁA?

Budimpešta, 9. januarja. Franc Molnar brzojavlja »Az Estu« dne 8. t. m.: Na moje vprašanje, če se je v zadnjih dneh kaj posebnega zgodilo krog Przemysla, so mi odgovorili, da sovražnik, ki v obliki obroča obdaja trdnjavo, relativno miruje. Obrambno moštvo preveva stari ofenzivni duh, ko napravi svoje vsakdanje izpade, katerih namen je poizvedovanje sovražnih postojank in vznemirjanje sovražnih vrst. Če dovoljuje vreme, redno prihaja in odhaja letalska pošta — brez ozira na vse nevarnosti. Naši pogumni letalski častniki odlašajo in prinašajo toliko pisem, kolikor jih njihov aparat le more nesti. Trdnjavski vojaki pišejo svoja pisma na prav tenak papir, da letalci lahko vzemo s sabo čim več pisem.

× × ×

RUSKI OBISK V CSONTOSU.

Budimpešta, 9. januara. »Az Est« poroča naslednje podrobnosti o ruskem obisku v Csontosu: Neposredno pred bojem se je udala 12 mož močna ruska patrolja. Tisti hip so naše čete na sovražnika otvorile ogenj, in predno so mogli ujetnike spraviti na varno, sta dva njih že padla, zadeta od ruskih krogel. Ostalih deset Rusov je nato začelo tako teči, da so jih naši orožniki komaj dohajali in zopet zbrali. — O csontoškem grško-katoliškem župniku javlja poročevalec to-le: Ko je bilo v Csontosu še eno naših poveljstev, so častniki hodili na hrano v župnišče. Župnikova hčerka je častnikom igrala na glasovir ogrske napeve. Ko je počil glas, da prihajajo Rusi, sta mati in hčerka zbežali, župnik sam je ostal v župnišči, da ščiti svoj dom. Čerkesi niso prizanesli niti župnikovemu imetju, poškodovali so pohištvo in odvedli župnika kot ujetnika. Medtem je naša artiljerija obstreljevala Ruse in tudi župnik se je moral vreči na tla, da se reši gotove smrti. Medpotoma je vprašal Ruse, zakaj mu delajo toliko žalega. Rusi so odgovorili: »Tudi vi delate tako z našimi duhovniki!« Župnika so privedli v Fenyvesvölgy, kjer ga je pa poveljnik oprostil in ga velem peljati nazaj v Csontos. Župnika je prestano trpljenje močno zdelalo. Danes sem bil v Nagyberezni, kamor se prebivalstvo že zopet vrača.

× × ×

V KARPATIH.

»Az Est« poroča iz Felsőmagyarországa: Položaj Rusov v Karpatih je vsak dan slabši. Kljub slabemu vremenu so vrge naše čete v četrtak sovražnika čez Zboro in Mezölaborcz. V Beskidih in v gozdnih Karpatih se je vpad Rusov izjalovil. V Zemlinu se ne nahaja več sovražnik, le na meji pri Sarosu se še nahajajo Rusi. Iz Unga in Berega se Rusi umikajo. V Marmarosu in zahodno od Marmarosa so se operacije prekinile. Ruske čete v Bukovini poizkušajo vdreti proti jugu; naše čete so se zato umaknile v glavne prelaze. Ruske čete v Bukovini so bile pred dvema tednoma znatno ojačene. Naše čete v Bukovini, ki so se več mesecev neprestano vojskovali, so zadržale sovražnika na več točkah.

Budimpešta, 9. januarja. »Az Estov« poročevalec brzojavlja iz severne Ogrske 8. t. m.: Položaj Rusov v Karpatih postaja od dne do dne neugodnejši. Naše čete so jih kljub slabemu vremenu na več mestih porinile nazaj in jih čez Zboro in Mezölaborcz pognale čez mejo. Na obeh točkah stoje Rusi že na galiških tleh.

Budimpešta, 10. januarja. Na tukajšnja uradna mesta so tudi včeraj došla ugodna poročila o vojaškem položaju v Karpatih. V komitatu Ung so se Rusi umaknili v bližino meje, ko smo jim pri Nagy-Berezna postavili nasproti močne sile. Na svojem umikanju so poskusili uničiti železni most pri Csontosu, vendar se jim je njihov poskus posrečil le v malem delu. Ruske čete, ki so prodrle v smeri proti Mezö-Laborcu in Zboru, so se že umaknile čez karpatske grebene in stoje sedaj zopet na galiških tleh. V Bukovini so nastopile ruske čete najslabše kakovosti — zadnji poziv črne vojske. Okoliščina, da se deželni predsednik grof Meran nahaja še v Dorni-Watri, kaže, da je tudi v Bukovini vojaški položaj ugoden.

RUSI SO SE UMİKALI DO HAJASDA.

Budimpešta, 9. januarja. »Az Est« poroča iz Perecsenyá: Ob svojem četrtem vpadu v unško dolino so Rusi najbrže nameravali prodreti do Ungvara, da bi ondí rekvirirali živila. Ker smo jih pa že pri Nagyberezni ustavili, so bili prisiljeni, umakniti se nazaj do meje. Dovožanje živil in municije je Rusom docela onemogočeno, ker je cesta zbog štirikratnega vpada in trikratnega umikanja, zlasti pa zbog silnega dežja tako poškodovana in razmočena, da konji niti praznega voza ne spravijo nikamor. Radi strašnih terenskih razmer so se Rusi umaknili iz Havaskóza in odkorakali v Hajasd. Pri svojem odhodu iz Csontosla so razstrelili železniški most. Tamošnji patriotični grško-katoliški župnik, ki so ga bili Rusi odpeljali kot ujetnika, je ušel in se vrnil nazaj v Csontos.

× × ×

RUSI V BUKOVINI.

Budimpešta, 9. januarja. »Az Estov« poročevalec brzojavlja iz Bistricice 8. t. m.: Ruska armada v Bukovini je pred približno 14 dnevi dobila znatna ojačenja. Naše bukovinske čete, ki se že mesece brez prestanka nahajajo v boju, so medtem rusko prodiranje na več mestih zadržale in tako zagotovile redno umikanje do prej določene črte. Ogrska zbog sovražnega nastopa ni prizadeta, ker bi bilo to tudi za Ruse v stratežnem oziru brez vsakega pomena. S tem hočejo le novejšje sile odtegniti z glavnega vojnega prizorišča ter izrabljajo to brezpomembno zasedanje ozemlja v to, da na glumaški način oslabe vtis svojih velikih izgub na severu.

× × ×

RUSKE IZGUBE.

Genf, 10. januarja. Pariški »Matin« ceni ruske izgube na ranjenih in mrtvih do 22. decembra na 1.650.000. V nemškem ujetništvu je bilo do konca minulega leta po uradnem poročilu 3575 častnikov in 306.294 mož, v avstrijskem pa do 24. decembra 243.000 Rusov. Skupno število ruskih izgub na mrtvih, ranjenih in ujetih znaša tedaj okoli 2.203.000 mož.

× × ×

GROF TISZA NA DUNAJU.

Budimpešta, 10. januarja. (Kor. ur.) Ogrski brzojavni korespondenčni urad

poroča z Dunaja: Ministrski predsednik grof Tisza je danes zjutraj v spremstvu ministerialnega tajnika dr. Andreja Latinoviča dospel na Dunaj in se podal v ogrsko palačo. Ko se je posvetoval z ministrom a latere baronom pl. Burianom, se je grof Tisza tekom dopoldneva podal v Schönbrunn, kjer je bil pri Nj. Veličanstvu sprejet v privatni avdienci. Iz Schönbrunna se je grof Tisza peljal v zunanje ministristvo, kjer je konferiral z zunanjim ministrom grofom Berchtoldom.

× × ×

VOJNI UJETNIKI IN POLJEDELSTVO.

Reichenberg, 8. januarja. »Reichenberger Zeitung« poročajo z Dunaja, da se je na posvetovanju strank, ki se je nedavno ondí vršilo, od agrarne strani opetovano izrazila želja, da bi se v manjih internirani vojni ujetniki uporabili v poljedelske svrhe. Naglašalo se je, da je ravno v poljedelstvu najbolj čutili pomanjkanje delavskih moči, temu bi se vsaj deloma odpomoglo, ako bi se vojni ujetniki uporabili za poljska dela, za osuševanje zemljišč, melioracijska dela, zboljšanje planin itd. Od agrarne strani so se na merodajnem mestu v tem oziru že uvedli potrebni koraki.

× × ×

POŽAR V VOJAŠKI BOLNIŠNICI.

Budimpešta, 10. januarja. (Kor. ur.) V bolnišnici »Nadvojvodinja Cita«, največja vojna bolnišnica v Budimpešti, je izbruhnil sinoči zvečer požar, ki se je hitro širil. Nagel nastop ognjegasev je preprečil, da se požar ni razširil in da še ni uničil neznaten del zaloge in obvez. Bolniki so ostali popolnoma mirni, ker je bila izključena vsaka nevarnost.

× × ×

UGODNI USPEHI PRI NABORU NEMŠKIH ČRNOVOJNIKOV.

Hamburg, 9. januarja. (Kor. urad.) List »Hamburger Nachrichten« je zvečer na merodajnem mestu, da je zdravniška preiskava pri naboru neizvežbane črne vojske samo v okraju 9. vojnega zbora dosegla okrog 200.000 za vojno službo sposobnih mož.

× × ×

CAR ZOPET DOMA.

Car se je 9. t. m. vrnil iz bojne črte v Carsko Selo.

O POGREBU SINA GARIBALDIJEVEGA.

Rim. Pri pogrebu v Franciji padlega tretjega sina Garibaldija je bilo navzočih več stotisoč ljudi. Godbe so menjaje se igrle Garibaldijsko himno in marsiljezo. Pred belgijskim konzulatom, kjer so nesli zastavonoše pripognjene zastave, je godba odigrala belgijsko narodno himno. Med navzočimi se je nahajal tudi francoski poslanik. Pogreba se je udeležilo 30.000 o s b.

Težak angleški poraz v Vzhodni Afriki.

Berlin, 10. januarja. (Kor. urad.) »Berliner Morgenpost« poroča o zadnjih bojih v Vzhodni Afriki: V Tangi se je izkrcalo 8000 Angležev in Indijcev, ki so jih Nemci, katerih je bilo mnogo manj, izvabili v past, kjer so imeli sovražniki koj prvi dan 600 mrtvih in ranjenih. Naslednji dan so bili Angleži in Indijci popolnoma poraženi ter so izgubili 3000 mož. Nemške izgube so bile neznatne.

Boj za Edeo v Kamerunu.

Pariz, 10. januarja. (Kor. urad.) Guvernér zahodne Afrike je brzojavil ministru kolonij Doumergueu: Nemci so napadli Edeo v Kamerunu, a so bili odbiti. Na bojišču je ostalo mrtvih 20 Evropejcev in 54 strelcev domačinov. Naše izgube niso velike. Wolffov urad pravi, da francoskemu poročilu: Napad na Edeo dokazuje, kakšna bojaželjnost preveva naše čete v Kamerunu. Sovražnikova poročila o takih zmagah na tem ničesar ne izpremene.

Usmrčeni burski voditelji.

»Courant« poroča: 27. m. m. so izvedli smrtno obsodbo nad ujetimi voditelji Burov.

Boji z Buri.

JUŽNOAFRIŠKE ČETE ZASEDLE SCHUITDRIFT.

Amsterdam, 9. januarja. (Kor. ur.) List »Allegemeen Handelsblad« priobčuje tole brzojavko Reuterjeve pisarne iz Pretorije: Uradno se poroča, da so južnoafriške čete zasedle Schuitdrift. Imele so pet ranjencev. Sovražnik je uničil vse pontone in čolne ter se nato umaknil čez reko Oranje. List pravi, da je sovražnik baje ostal na severni obali reke Oranje, da to ni popolnoma jasno, ker da se Schuitdrift nahaja na severni obali imenovane reke.

Iz vojne.

Poroka na bojnem polju.

V tej vojski so se dogajale po okopih čudovite reči, pred kratkim so na Francoskem blizu Arrasa praznovali celo poroko. To se je zgodilo v Hatneviku. Poročnik je za to priliko opravil službo uradnika civilnega stanu. Ženin, narednik-kolesar, se je podal na kolesu iz prvega okopa nazaj v mali kraj, ki je bil zaseden od dragoncev, in je tam predložil svoje listine občinskemu uradu. Kmalu nato se je v vojaškem avtomobilu pripeljala nevesta v spremstvu prijateljice. Obred je bil priprost in ganljiv. Uradnik civilnega stanu je prebral obredne besede, vojaški kaplan je nato blagoslovil mlad par in notar, ki je bil tudi mobiliziran, je napisal poročno listino. Ker je bila cerkev porušena, se je sveta maša brala v šoli, kjer se je tudi izvršila civilna poroka.

Nemci in Francozi krog istega božičnega drevesca.

Neki časnikar je poslal naslednje pismo z zapadnega bojišča:

Prvi božični praznik sem šel zvečer krog 7. ure v strelski jarek. Na prostorni ravnini je ležala tenka slana in jasna mesečina, ki je oblivala male grive in kotanje na ozemlju. Vse je bilo tiho, noben strel ni padel, kolikor daleč se je moglo slišati. Krog 11. ure se 150 m pred francoskim jarkom nenadoma dvigne nemško božično drevesce, ki je je razsvetljevalo 40 električnih žarnic. Postavili so ga naši pionirji. Neki Francozek je drobno pristopal na prsobran in zaklical: »Danes ne streljamo!« Tedaj je zlezal izza okopa tudi neki Westfalec in oba sta šla drug drugemu nasproti. Pod božičnim drevescem sta se pozdravila. Ni trajalo dolgo in krog božičnega drevesca se je zbralo petdeset Francozov in šestdeset Nemcev. Tudi jaz sem zlezal čez žične ovire in jame. Govoril sem z nekim marčhal de logis (narednikom). Pravil mi je, da je družinski oče, da ima štiri otroke, da obžaluje to medsebojno morijo in končno prosil za cigarete, smodke in meso, nato pa hotel pri-

Zemljevid k bojem v Argonih.

nesti vina. Nato je nastopil neki Francoz in pel nekaj iz »Bajazza«; vsi Francozi so nato skupno zapeli dva korala in pa mar-seillaiso. Nemški vojaki so peli »Stille Nacht«, »O du fröhliche«, »Die Wacht am Rhein« in »Deutschland, Deutschland über alles«. Sedaj pride najvažnejše. Ko so Nemci odpeli, so Francozi kakor divjaki kričali »Hurra« ali bolje »Ourra«! Vojaki so medseboj izmenjali prekajeno meso in vino in po preteku ene ure je vse zopet odšlo v okope. Vse naokrog je zopet zavladoval mir, le luna je s svojim svitom oblivala molčečo ravan kot varuhinja molče sklenjenega premirja.

Ob 1. uri sem se vrnil v B. Drugi bojični dan so se vojaki sešli s sovražnikom ob belem dnevu. Neki Oldenburžan je bil celo v sovražnem okopu, kjer so ga fotografirali, mu postregli z vinom in ga potem zopet varno spravili čez prsobran in preko žičnih ovir. Francoska artiljerija je pa imela manj smisla za to fraterniziranje ter je včeraj, v nedeljo, ob 3. uri ponoči poslala v B. težko granato in s tem odpovedala premirje. Človek je moral te prizore sam doživeti, da more pojmiti njihov vtis. — Kakor znano, je nemško vrhovno armadno vodstvo prepovedalo nadaljno podobno občevanje s Francozi.

Krst na bojišču.

Hrvatski listi poročajo: Ravno ko je moral stotnik 16. hrvatskega pešpolka, g. Rupnik, oditi na bojišče, mu je porodila njegova žena sinčka. Kakor hitro je ona popolnoma ozdravela, je odšla na bojno polje in poiskala svojega moža. A ni prišla sama — prinesla je s seboj tudi otročička, ki pa še ni bil krščen. Ganljiv in nepozabljiv prizor je bil, ko je pristopil divizijski župnik, da krsti otročiča pred celim bataljonom. Otrok je bil krščen in je dobil ime Evgen po slavnem vojskovodju Evgenju.

Odrezana noga.

Znani švedski pisatelj Gustav Hellstroem pripoveduje sledečo pretresljivo črto iz pariških bolnišnic:

Zdravnik prihaja. Eleganten bolniški strežnik, z belo obleko in lakastimi čevlji, naznanja v dveh dveranah njegov prihod. Od vrat se čuje dobrohoten, mrmrajoč glas, ki pravi: »Dobro, sestra, prav, prav!« Nato vstopi, v belem operacijskem plašču in čevlji, na jasnem čelu belo čepico, podobno oni kuharjev, in pod širokim čelom dobrohoten obraz, ki se končuje v belo pristrizeno bradico.

»Dober dan, fantje,« zamrmra v dvorano. »Imamo lepo vreme danes, kajne? Kako je?«

»Dober dan, gospod doktor,« se sliši od vseh postelj, medtem ko se oči vseh obrnejo proti njemu, kakor na povelje: »Levo glej!«

»No, fant, kako ti je danes?« Zdravnik se je obrnil k možu, ki leži blizu izhoda. Je kmet star 22 ali 23 let. Izpod odeje se pokaže noga brez oblike, debela kakor slonova. Noga ni več noga: prisad je. Je nekaj groznega, pa zdravnik pravi mirno: »Gre na boljše. Boš videl: še bo nežna in gibčna in bela kakor da bi bila od kraljčine.«

Ranjenec pogleduje spremenjeno nogo in zdravnika in se strahoma posmehlja:

»Ali verujete zares, gospod doktor?«

»Prav gotovo, sin moj! Zdam mi pa pokaži še drugo nogo!«

Dvignejo odejo, toda druge noge ni videti ali pravzaprav le nekaj jo je še ostalo, zavite v obvezo, približno 15 cm.«

»Snemi čepico, sinko!«

Ranjenec sname obvezo od ostanka noge kakor sname kdo drugi svoje pokrivalo.

»Sedaj pa pazi, kaj ti porečem, sinko moj. Nogo so ti slabo odrezali Rekel si, da se je to zgodilo v vojni ambulanci tam gori pri Arrasu. Preveč dela imajo tam gori in zato se jim ne more očitati, ker jih imajo razun tebe še toliko in toliko, da jih rešijo prisada. Razumeš, še en košček noge bomo morali odrezati, da ti nato napravimo umetno nogo.«

Mladenič se strese in v hipu začne jokati.

»Pogum in ne jokaj, sinko!«

»Nikdar več, gospod doktor! Toliko sem pretrpel: glejte moje stopalo in mojo nogo — ki je ni več — in potem, potem sem mislil, da je vse končano. In sedaj, ne, še vnovič . . . In morda še ne konec, morda . . .«

»Imej pamet, fant! Prepričaj se, da take noge, kakor je sedaj, ne moreš rabiti. Obljubim ti, da bo ta operacija zadnja. In ko se boš vrnil k svojim in se bo po potih slišal peket tvoje lesene noge, bo vsakdo mislil na te in bo rekel: »Glej ga Gastona, junaka! Razumeš! Sedaj pa lahko zopet pokriješ s čepico.«

In zdravnik se obrne k sestri:

»Torej jutri!«

»Dobro, gospod zdravnik.«

Ranjenec si obriše solze s široko in žuljavo dlanjo. Čelo mu je znojno in rogljed spremenjen od bolečine.

»Tedaj jutri?« pravi ihteč.

»Jutri, da.«

»Samo da bo konec. Ah, zakaj me ni so ubil!«

Kako so se Hrvatje borili s Srbi.

Zagrebske »Novine« poročajo z južnega bojišča: Srbe je bilo treba pregnati z nekega močno utrjenega griča. Ozemlje je bilo tako, da se ni mogla razviti večja sila, tudj artiljerija ni mogla sodelovati. Neki hrvatski bataljon se je priglasil, da prežene sovražnika tudi brez topov. Ostali polk je stal zadaj in je gledal, kako se je med ognjem pušk bataljon približal vzhodno gore. Naskočijo goro, a kar ne morejo naprej. Sovražnik je namreč pokosil travo. Ni bilo mogoče priti naprej, tako je polzelo. Polk je gledal strmeč. Vsi vojaki so si namreč pričeli sezuvati črevlje. Sovražnik je prišel iz utrd in gledal, kaj da je. Naš polk se je moral smejati: cel bataljon bos! Takoj nato so pa pričeli bosj Hrvati naskakovati. V desetih minutah so sovražnika pregnali.

Turčija v vojski.

TURŠKI PORAZ V KAVKAZU.

Graški listi objavljajo po Politike-nu tri uradna poročila ruskega generalnega štaba z dne 5. t. m.: Po trdovratnem boju so bili Turki v nedeljo pri Adaghanu popolnoma poraženi. Naše čete so zasedle Ardaghan in so zasledovale sovražnika. Bitka pri Sarykamišu se razvija za nas ugodno. V nedeljo so napadle naše čete ob jutranji zarji Adaghan; proti večeru so bili Turki pregnani iz svojih strelskih jarkov. Turške izgube so bile velike. Včeraj zvečer so naše čete pri Sarykamišu popolnoma premagale Turke. Porazili smo dva armadna zbora. En armadni zbor smo z zbornim poveljnikom in s tremi divizijskimi poveljniki popolnoma ujeli. Zasedujemo nekatere manjše turške oddelke, ki so ušli. »Secolo« ne pripisuje turškemu porazu v Kavkazu nobene večje važnosti. Tudi v »Tribuni« sodi general Corsi jako hladno o položaju na Kavkazu.

TURŠKO URADNO POROČILO.

Carigrad, 11. januarja. (Kor. ur.) Poročilo glavnega štaba z dne 10. t. m. se glasi: Rusko časopisje objavlja napačne vesti o turških porazih. Kot odgovor objavlja turški glavni štab z dne 9. t. m. datirano brzojavko poveljnika kavkaške armade o vojaških operacijah, ki so se vršile zadnja dva tedna. Brzojavka se glasi: Na glavni fronti so naše čete zavzele obvladujoče postojanke onstran meje. Na ozemlju Olty in Ardaghan so operacije vsled snega in občutnega mraza ustavljene. Naše v Aserbejdzanu bojujoče se čete zasledujejo kljub vremenskim oviram sovražnika, ki se umika, ko smo mi zasedli Urmio in Kotur. Rusi trdijo, da so ujeli divizijskega poveljnika nekega armadnega zbora. Ta vest se dementira. Res pa je, da je nek ruski oddelek v neki ruski vasi napadel oddelek ranjencev, med katerimi se je nahajal nek težko ranjeni divizijski poveljnik. Teža so ujeli ostale pa pobili.

Iz smeri od Iraka sta poskušala včeraj dva angleška pehotna bataljona z dvema gorskima topovima pri Kornu iznenaditi tabor Arabcev, ki so na naši strani; prišli so v zasedo, pri čemur so v dveurnem boju izgubili 125 ranjenih in mrtvih. Arabci so zasledovali sovražnika, ki je pobegnul. Na arabski strani je bilo samo 15 mož ranjenih, čeprav so Angleži čisto od blizu streljali.

Carigrad, 9. januarja. (Kor. urad.) Kakor poročajo listi, bo vlada v bližnjih dneh imenovala sodno osobje za zavzete okraje v Kavkazu.

VELIKI KNEZ ALEKSANDER MIHAJLOVIČ PADEL.

Dunaj, 10. januarja. »Neue Freie Presse« poroča: V bojih na Kavkazu je padel, kakor poroča neka sem došla vest, veliki knez Aleksander Mihajlovič.

Veliki knez Aleksander Mihajlovič, ki je bil rojen l. 1866. v Tiflisu, je bil svak ruskega carja. Od leta 1894. je bil poročen s starejšo carjevo sestro veliko kneginjo Ksenijo. Oče padlega velikega kneza je bil pred petimi leti umrlj veliki knez Mihael Nikolajevič, mati pa princezinja Cecilija Badenska.

SULTANOVA BRZOJAVKA SV. OČE-TU.

Rim, 9. januarja. (Kor. urad.) Papež Benedikt je prejel od sultana Mehmeda to-le brzojavko: V popolnem uvaževanju človekoljubnega čustva, ki je Vašo svetost izpodbudilo k predlogu glede izmenjave vojnih jetnikov, ki se bodo spoznali nesposobnimi za vojaško službo, dajem drage volje v to svoje privoljenje.

PERZIJSKI ULTIMAT TURČIJI.

Rim, 10. januarja. Perzijski poslanik potrjuje, da je poslala njegova vlada Turčiji ultimatum, ker so Turki kršili nevtralnost

Perzije in ker so Kurdi vpadli v perzijsko ozemlje in se tam bojevali z Rusi. Prebivalstvo Asebejdžana je vsled strahu pobegnulo in ima vsled tega veliko gospodarsko škodo. Turške čete in Kurdi se še vedno nahajajo na perzijskih tleh. Zato je bila Perzija prisiljena podati Turčiji ultimatum. Kako so se od tedaj razvile stvari, ni mogoče vedeti, ker je brzojavna zveza pretrgana, pisma pa rabijo 50 dni. Perzija ne želi vojske, vendar pa bo znala braniti svojo čast in svojo deželo.

Japonske namere na Kitajskem.

Japonski kolonijalni list »No-chih« piše o namerah Japonske na Kitajskem, da se dajo japonski načrti očrtati v štirih glavnih točkah: 1. Padec kitajske republike in ustanovitev konstitucionalne monarhije. 2. Nastavijo se japonski svetovalci s popolno avtoritativno močjo. 3. Po celem Kitajskem se ustanove japonske šole. 4. Podpiše se pogodba med Kitajsko in Japonsko, ki priznava gornje predloge.

Boji na zahodu.

Odbiti francoski napadi. — Nemški uspehi v Argonih. — 1390 Francozov ujetih.

Berlin, 9. januarja. Iz velikega glavnega štaba se poroča: Neugodno vreme, večkratno deževje, kakor da bi se bil utrgal oblak in nevihte so razsajale tudi včeraj. Reka Lys je tu in tam preplavila bregove.

Severovzhodno od Soissona je bilo odbitih več sovražnikovih napadov. Francozi so izgubili veliko ljudi.

Pri Perthesu (severno od tabora pri Chalonsu) je bil odbit sovražnikov napad. Sovražnik je izgubil veliko ljudi.

V vzhodnem delu Argonov so naše čete uspešno naskočile; ujele so 1200 Francozov, zaplenile več metalcev min in nekaj bronastih topov; šlezjski lovci, neki lorenski bataljon in hesenska deželna bramba se je zelo odlikovala.

Neki po naših nezasedeni sprednji jarek pri Flireju je bil pognan v zrak v tistem trenutku, ko so ga zasedli Francozi. Uničena je bila vsa francoska posadka.

Vzhodno in južno od Sennheima se ni nič izpremenilo. Iz Gornjega Burnhaupta in iz sprednjih jarkov so bili Francozi vrženi nazaj v svoje postojanke. Pustili so nad 190 ujetnikov.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

Berlin, 10. januarja. Veliki glavni štab: Tudi včeraj je bilo slabo vreme. Reka Lys je na posameznih mestih poplavila bregove v širini do 800 metrov. Sovražni poizkusi, da bi nas pregnali iz peščenin, so se izjalovili. Severovzhodno od Soissona so Francozi ponovili svoje napade, ki so bili včeraj vsi odbiti z velikimi izgubami za sovražnika. Nad 100 ujetnikov je ostalo v naših rokah. Danes so boji tam zopet v teku. Zahodno in vzhodno od Perthesa (severovzhodno od tabora Chalons) so Francozi vnovič silovito napadli. Napadi so se ponesrečili z velikimi izgubami za Francoze. Ujeli smo okoli 150 sovražnikov.

V Argonih smo zopet pridobili na ozemlju. Tu in v okolici Apremonta severno od Toula še trajajo boji. Dne 8. t. m. so Francozi vnovič poizkusili s ponočnim napadom vzeti vas Oberburnhaupt. Napad se je popolnoma ponesrečil. Naše čete so ujele nadaljnjih 230 Francozov in zaplenile eno strojno puško, tako da se je plen pri Oberburnhauptu zvišal na 2 častnika in 420 mož ter 1 strojno puško. Francozi so tudi tu očitno imeli težke izgube. Velika množica mrtvih in ranjenih leži pred fronto in v sosednjih gozdovih. Včeraj so se vršili le manjši boji v Zgornji Alzaciji. Proti polnoči so odbile naše čete pri Spodnjem Aspachu francoski napad.

Najvišje armadno vodstvo.

× × ×

Francoska uradna poročila.

Genj, 10. januarja. Francosko uradno poročilo z dne 7. t. m. se glasi: Od morja do Lyse so se včeraj vršili le artiljerijski boji, v katerih smo mi prednjačili. Naše baterije so pregnale nemška letala, ki so plula v smeri proti Dünkirchnu. V okolici Lille smo odbili silovit nemški napad na nek strelski jarek. Ta jarek smo prvotno izgubili, pa ga zopet osvojili. Z minami smo razstrelili del nemških strelskih jarkov. S fronte med rekama Somme in Aisne ni nobenih poročil. V Argonih, zahodno in severno od Verduna, so se vršili artiljerijski boji. V Steinbachu pri višini 425 je med naprestanim dežjem sovražnik izvršil protinapad. (S kakim uspehom, poročilo zamolči. Ur.) Odbili smo dva sovražna napada zahodno od Wattweilerja in pri Kothschlagu. Šli smo v smeri proti Altkirchnu in zasedli gozdove, ki leže 4 km zahodno od tega kraja. Naša težka artiljerija je prisilila sovražno, da je umolknila. Tekom dneva je sovražnik obstreljeval bolnišnico v Thannu.

Ob 11. uri zvečer je bilo izdano naslednje uradno poročilo: Poroča se o hudih nemških napadih pri Lassigny v Argonih, na križišču cest Four de Paris—Varennes in Haute—Chevauchee—Verdun, kakor tudi na višine, ki obvladujejo Steinbach. Vsi ti napadi so bili odbiti.

× × ×

Položaj ob Yseri.

Rotterdam, 11. januarja. »Times« pišejo o položaju ob Yferi: Vedno bolj se kaže, da je bila poplava ob Yseri v začetku izborna obrambno sredstvo za zaveznike, zdaj pa zelo ovira napadalno premikanje v poplavljenem ozemlju. Sedaj služi poplava Nemcem prav tako dobro, kot je Belgijcem koncem oktobra.

Novi nemški napad južno zahodno od Yperna.

Amsterdam, 9. januarja. »Daily Express« poroča: Nemci so pričeli južnozahodno od Yperna izvajati novi napad, ko so dovedli nove čete. Artiljerija neprestano obstreljuje strelske jarke zaveznikov. Čete bredejo do gležnjev blato. Ozemlje je pomočvirjeno.

Boji v Zgornji Alzaciji.

Basel, 10. januarja. V trikotu Thann—Steinbach—Sennheim v Zgornji Alzaciji se vrše neprestani boji. Nemci so sedaj končno vkorakali v Steinbach. Francozi so se z velikimi izgubami umaknili v Thann.

Med Lombardzyde in Westende.

»Telegraaf« poroča 9. t. m.: Med Lombardzyde in Westende kakor tudi pri St. Georgesu divja kljub strašnemu nevremenu boj naprej. Nemci tu niti ne mislijo, da bi se umaknili. V severno flanderskih vaseh rekvirirajo potrebščine za armado. Nemške črte loči Yser od zavezniških črt. Francozi in Angleži so se ustalili na zahodni strani takozvanega visokega gradu. Močno so na obeh straneh utrjeni v razvalinah porušenih hiš. Ob Yseri tvori vojni črto utrjena črta in sicer od Dixmuidena čez St. Georges do neke točke ob obrežju med Lombardzyde in Westende.

General kolonijalne pehote, Raymond, padel.

Bordeaux, 9. januarja. (Kor. urad.) General kolonijalne pehote, Raymond, je padel na bojišču.

Francozi nameravajo pritiskati na Nemce med Reimsom in Verdunom.

»Tägliche Rundschau« poroča iz Haag: »Daily News« poročajo, da zbira Francozi v utrjenem taboru Chalons močne sile. Pritiskati nameravajo na nemško bojno črto med Reimsom in Verdunom. Joffre upa, da če vrže Nemce nazaj na desni breg Aisne in čez Rethel, resno ogrozi nemške zveze na črti Soisson—Compiègne—Noyon in da prisili nemško armadno vodstvo k umikanju cele bojne črte.

Francoški vojni minister se vrnil v Pariz.

»Lyon Republicain« poroča iz Bordeaux: Vojni minister Millerand in uradništvo vojnega ministrstva je zapustilo 7. t. m. Bordeaux in se je vrnilo v Pariz.

Francoški rekruti letnika 1915 v po Nemcih zasedenem ozemlju.

Pariz, 10. januarja. »Temps« poroča: Vojni minister je ukazal: Novačenuj podvržene osebe letnika 1915, ki bivajo v zasedenem ozemlju in se dozdaj niso mogli zato predstaviti novačevalnim komisijam, se morajo predstaviti novačevalnim komisijam za leto 1916.

Vpoklic letnika 1917. na Francoskem.

Pariz, 11. januarja. (Kor. urad.) Kakor poroča »Temps«, misli francoska vlada vpoklicati letnik 1917. Končni sklep se še ni storil.

Zborovanje angleške gosposke zbornice.

London, 10. januarja. (Kor. ur.) V angleški gosposki zbornici je omenil v imenu vlade lord Lucas, da se morajo strogo skrivati številke. Velikanske važnosti za zaveznike bi bilo, če bi Anglija znala, koliko rekrutov da vežba Nemčija. Lord Selborne sodi, da poseduje Nemčija najčudovitejši vojni stroj, s kakršnim ni še nikdar kak narod razpolagal. Če ne dobimo dovolj prostovoljcev, bomo morali uvesti splošno vojaško dolžnost. Lordkancler Haldane je izjavil, da je dolžnost Anglije predvsem, da skrbi za nadvlado na morju. Zbornica se je po razpravi odgodila do 2. februarja t. l.

Draginja v Londonu.

London, 9. januarja. (Kor. ur.) Uradne tabele o cenah živil kažejo na splošno po 20% zvišanja naproti cenam v januarju l. 1914.

Vojni kurat č. g. R. Zajc

piše dne 24. decembra: Danes je svetl večer. Zopet smo bili cel dan na potu. Ravno smo prišli v neko malo vasico v hribih. Tu nam je učitelj odstopil eno sobico za nas 7 oseb, Drugoga pohištva

ni kakor ena slaba miza in dve šolski klopi. Ure gre že proti 8. zvečer. Čakamo na kuharja, da nam kaj skuha, a še bolj željno na kako pošto. Res, ob pol 10. zvečer dobimo nekaj pošte, katero nam je prinesel jezdec kot božično darilo. Prejel sem karto od očeta in od Vas vseh. Me je zelo veselilo. Sicer nam je sveti večer potekel mirno, a žalostno. Imeli smo močnatno jed in malo vina. Potem smo šli spat na tla, kjer so nas na vso moč nadlegovale miši in drugi mrčesi, kakor vedno in povsod v teh krajih. Snega ni več, a grozno blato. Sedaj smo že 4 mesece zunaj, a na enem mestu smo bili samo dvakrat po 14 dni, sicer vedno potujemo. Pridemo le v male vasice, kjer je vse razdrto in vse umazano. Komaj kam vridemo, dobimo že povelje zopet oditi, blizu in daleč pa grme topovi. Ob cestah leže mrtvi konji, vojaška obleka in municija. Srečamo begunce, cele družine, ki se ali vračajo, ali pa beže žalostni in stradani. Najgroznejše pa je, kadar imamo opraviti s težko ranjenimi. Kako ti jokajo in ječe. Jaz sam mislim še 4 mesece in se vrnemo, če je božja volja. Čudim se, da sem še prav zdrav. Parkrat sem se prehladil, pa v par dneh zopet pozdravil. Želim Vam in vsem prav srečno novo leto. Bog dal, da se v novem letu povrnejo tako zaželjeni mirni časi. Kako bomo zopet veseli, ko se po težkih urah zopet snidemo.

Z Juga.

ARTILJERIJSKI BOJ OB ČRNOGORSKI MEJI.

Dunaj, 10. januarja. Uradno se poroča: Na južnem bojišču se je vršil kratek artiljerijski boj pri naših postojankah, ki smo jih pomaknili do meje vzdolžno od Trebinja.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

GRŠKA PREPOVEDUJE UVOZ RUSKE MUNICIJE V SRBIJO?

Grška vlada je obvestila 10. januarja turški zunanji urad, da je prepovedala došlim šestim ruskim transportnim ladjam izkrcati Srbije namenjenih 22 topov, 30 strojnih pušk in veliko streliva. Ladje so morale ostati v pristanišču.

IZ ALBANIJE.

Carigrad, 9. januarja. Četam, ki se vojskujejo v Albaniji proti Essad paši poveljuje urednik Džemal paša. Če bi bil Essad paša premagani, bi bili Džemalov pristaši nastopili proti Srbom.

V DRAČU JE MIRNO.

Rim, 9. januarja. (Kor. urad.) Agencija »Stefania« poroča 8. januarja ob 5. uri popoldne iz Drača: Od včeraj vlada neprestano mir.

Essad paša obsojen na smrt.

Iz Sofije se poroča: Došli Dračani pripovedujejo, da je postal položaj Essad paše po zadnji vstaji tako kritičen po zadnjem porazu, da je postavil svojo ženo pod varstvo Italije. Albanski odbor je obsojil Essad pašo na smrt. Boje se, da ne uide svoji usodi.

Najnovejše s severnega bojišča.

Dunaj, 11. januarja. Vojni poročevalci poročajo: V zahodni Galiciji ruska ofenziva splošno stoji. Častniki, ki so došli iz Karpatov, pripovedujejo o strašnih naporih tamošnjih bojev, v katerih naši vojaki zadržujejo številnejšega sovražnika. V četrtem huzarskem polku, ki se je doslej neprestano bojeval, so dobili častniki signum laudis, vsak deseti mož pa vojno dekoracijo. Nek visok častnik izjavlja, da se pri Rusih množe uporni pojavi. Zadnje dni ni bilo nobenih operacij, ker je vreme zelo slabo. Na obeh straneh izrabljajo odmor za dovoz novih čet, municije in živil. V Karpatih so se vršili brezpomembni boji.

RUMUNCI O PRODIRANJU AVSTRIJSKO-NEMŠKIH ČET.

Bukarešt, 11. januarja. Oficijelni »Vitorul« piše: Neprestano prodiranje avstrijsko-nemških čet na potih, ki vodijo proti Ivangorodu, bo za položaj ruskih čet v Galiciji skrajno težavno.

Ljubljanske novice.

Iz Konferenca duhovnikov za mesto Ljubljano bo v torek, 12. januarja v selenišču (II. nadstropje) ob 5. uri popoldne. Pred konferenco navadna pobožnost v semeniški kapeli.

Iz Ljubljanskega tlakarstva odpravljena. Z velikim zadovoljstvom bo izvedela ljubljanska okolica, pa tudi večina ljubljanskega prebivalstva, da se od novega leta naprej na ljubljanskih mitnicah ne sme več pobirati takozvana tlakarina. Poprej se je pobiralo od vsake vprežene živali po 8 vin., od vsake

gnane živine pa po 4 vin. Ta pravica mestne občine je veljala samo do 31. grudna 1914. Prošnja mestne občine za podaljšanje te pravice je bila od vlade odklonjena iz tega vzroka, ker ima po novem cestnem zakonu to pravico samo deželni zbor, pa tudi ne sam, ampak treba bi bilo od cesarja potrjenega deželnega zakona. Prošnja mestne občine, da bi namesto deželnega zbora kar deželni odbor to podaljšanje sklenil, je deželni odbor v svoji sobotni seji pod predsedstvom dež. glavarja dr. Šusteršiča odklonil, ker po jasnih določbah dež. reda ni opravičen sklepati deželnih zakonov ali sklepov, ki pristojajo deželnemu zboru nadomeščati s svojimi sklepi, najmanj v zadevi, kjer se gre za važne narodnogospodarske koristi okoliščanskih kmečkih občin in velikega dela ljubljanskega prebivalstva. Odslej je vožnja v Ljubljano in iz Ljubljane po vseh cestah prosta; odpravljena je starovetna, nadležna prometna ovira. — Na mitnicah se sme pobirati le še užitnina. — Omenjamo še, da je mestna občina prosila pri vladi razen za podaljšanje celo še za povišanje užitnine.

Iz Umrla je danes jutraj ob 1/4. uri Nežika Uršič, stara 74 let, nekdanja velika dobrotnica dijakov, katerim se še posebno priporoča v molitev. Pogreb bo jutri, 12. januarja ob 1/2. uri popoldne iz Slomškove ulice št. 21.

Iz Ranjen z bojišča se je vrnil v Celovec ljubljanskemu 17. pešpolku prideljeni podpolkovnik pl. Maschke. Okolu Božiča je bil 17. pešpolk 16 dni neprestano v boju. Imel je mnogo izgub.

Iz Konferenca katehetov bo v sredo, dne 13. januarja, ob šestih zvečer v posve-tovalnici »Katoliške tiskarne«. Spored: a) Važna pedagoška razprava. b) Razgovor o programu prihodnjega katehetskega tečaja v Ljubljani. c) Predlog zunanjege kateheta.

Iz Umrla so v Ljubljani: Ana Kopetzky, vdova železniškega poduradnika, 62 let. — Ivan Arnež, pastir-hiralec, 51 let. — Mihael Markelj, delavec-hiralec, 82 let. — Marjeta Vidic, bivša kuharica-hiralka, 84 let. — Ivan Podobnik, pešec domobranskega pešpolka št. 27. — Ivana Oblak, pletilja nogavic, 52 let. — Marieta Ljubič, zasebnica, 72 let. — Marija Marinčič, delavčeva žena, 42 let. — Barbara Kimovec, hiralka, 70 let.

Dnevne novice.

+ Iz seje kranjskega deželnega odbora dne 9. januarja t. l. Sklep ljubljanskega občinskega sveta, da se tlakarina za glavo gnane živine zviša od 4 na 6 h in za glavo vprežene živine od 8 na 12 h ter, da se nanovo vpelje tlakarina za avtomobile po 50 h in za motorna kolesa po 20 h, ni dobil vladne pritrditve. Ministrstvo za notranje stvari v sporazumu s finančnim in z ministrstvom za javna dela je izreklo, da je za dovolitev tlakarine na državnih cestah potreben sklep deželnega zbora z Najvišjim odobrenjem, za dovolitev tlakarine na neararčnih cestah in potih pa poseben deželni zakon v zmislu § 23., odst. 3 novega cestnega zakona za Kranjsko. Ker je prišla vsled tega zadeva pred deželni odbor in ker se ni nadejati, da bi bil kmalu sklican deželni zbor, pravica, pobirati tlakarino, je pa že potekla vsaj že koncem leta 1914., je nastalo vprašanje, ali mora deželni odbor s svojim sklepom podaljšati tlakarino. Deželni odbor je izrekel, da v zmislu deželne ustave deželni odbor ne more suprirati za zakon potrebnega sklepanja deželnega zbora. Prošnja mestne občine se tozadevno odkloni. Sklene se pa izdelati predlog na deželni zbor za pobiranje tlakarine od avtomobilov in motornih koles od 1. januarja 1916 dalje, ne pa tudi od navadnih vozov in gnane živine, ker smatra deželni odbor to kot zastarelo in neupravičeno oviro za promet in aprovizacijo. Dejansko je torej od 1. januarja t. l. tlakarina v Ljubljani odpravljena. — Dovoli se za poljske begunce na Kranjskem 1000 K. — Ker je sedaj vsled vojske pomanjkanje živinozdravnikov še večje, se naprosi deželno vlado, da v tem času pod nadzorstvom živinozdravnikov dovoli cepljenje prašičev proti rdečici izvežbanim osebam. — Sklene se poravnava z dr. Martinom, Leonom in Vladimirjem Travnarjem radi odškodnine njih deleža na Obrezovi hiši na Turjaškem trgu, ki se je morala podreti vsled obrežnih del ob Ljubljani.

+ Poljsko plemstvo pri cesarju. Cesar je sprejel zastopstvo poljskega plemstva v avdienci. Na pozdrav galiskega glavarja je odgovoril cesar med drugim: Sočustvujem z Galicijo. Skrbel bom, da se v bodočnosti s skupnimi močmi zacelijo rane zadane po vojski Galiciji.

+ Družinska Pratika 1915 je v založništvo popolno pošla že pred novim letom, kar naj izvolijo na znanje vzeti cenj. razprodajalci. Posamezni izvodi se nekaj časa še dobje v »Katoliški bukvarni« v Ljubljani.

+ Vojaške zadeve. Cesar je imenoval general, majorja Ignacija Schmidt pl. Füssina za poveljnika 22. domobranske pehotne divizije in polkovnika Karla Zahradnička za poveljnika 44. domobranske pehotne brigade.

+ Umrl je v št. Lovrencu nad Mariborom včeraj ob 1/2. uri zjutraj č. gosp. Franc Slavič, župnik v pokoju. — Pogreb bo v sredo ob 9. uri popoldne.

— Veliki kraški vodovod. Ogromni vodovod za ves goriški Kras je sklenjena reč. Vodo bo dajala Ilirska Bistrica, ki se bo umetno dvigala kakih 250 metrov visoko, kjer prične vodovod za goriški Kras. Ob pričetku bosta dva glavna nabiralnika (rezervoarja) in po vsem Krasu še trije veliki in dvanajst malih. Dolgost vsega toka bo okroglo 283 km. Za nekako 50.000 prebivalcev je proračunjeno 113 iztokov, 199 napajališč in 63 hidrantov. Skupni potrošek bo znašal okroglo 8.700.000 kron, h katerim naj bi prispevala dežela samo pol milijona. (Dežela dobi tega pol milijona potom brezobrestnega posojila.) Deželnozborni klubi, sklicani ad hoc v Gorico pretekli torek, so razpravljali o tozadevnih predlogih in napravili sklepe, ki zagotavljajo izvršitev te velikolepe nprave. Vzdrževanje vodovoda je proračunjeno na letnih 37.000 K, kar je pač malo nasproti težavam in stroškom, ki jih ima doslej Kras z nabavo pitne vode v vročem poletju. Delo se mora izvršiti v dveh letih. Od Divače pojdejo tri glavne žile po Krasu: I. Divača—Povir—Sežana—Tomaj—Kranjvas—Komen. II. Divača—Lokev—Bazovica—Padrič—Opčina—Prosek—Glabrova—Šempolaj—(veja na Nabrežino) Mavhinje—Cervolje. III. Divača—Senožeče itd.

— Virtuozi na glasovirju Anton Foerster ml. umrl. V Trstu je 9. januarja po dolgem trpljenju umrl virtuozi na glasovirju, gospod Anton Foerster, sin znanega tukajšnjega skladatelja gospoda Anton Foersterja. Bil je šele v 48. letu. Pokojnik je pred leti deloval na slavnoznanem konservatoriju Stern v Berlinu, nakar je sledil častnemu poklicu na konservatorij v Čikagu. Vsled neumorne pridnosti in naporenega delovanja si je nakopal težko živčno bolezen, ki ga je prisilila, da je opustil svoje sijajno mesto in se vrnil v Evropo. Nastanil se je v Trstu, kjer je upal, da bo v popolnem miru ozdravel. Žalibog se to upanje ni uresničilo. — Foerster je bil dovršen mojster na svojem instrumentu. Turneji, katere je svoječasno iz Berlina privedil po Nemčiji, so mu prinesli obilo slave; pravtako je pozneje tudi ameriško časopisje v navdušenih besedah proslavljalo njegovo izredno nadarjenost in nad vse izborni igranje, ki ga je postavilo v vrsto prvih umetnikov. Počivaj v miru!

— K smrti Jožeta Ferjančiča. Iz Goč poročajo: Kakor je že »Slovenec« poročal, je tu umrl v starosti 81 let Jožef Ferjančič, oče daleč na okoli znane in velesloštvane rodbine. Pokojnik je bil blaga duša, ki ni storil nikomur krivice, dasi je moral kot lastnik velikega posestva mnogo z ljudmi občevati. Posebno ga je odlikovala nad vse globoka vernost. Veliki spreved je vodil č. g. kn.-šk. duhovni svetnik Gustav Koller ob spremstvu vrhpoljskega g. župnika, erzeljskega in domačega. Pevski zbor mu je v slovo zapel tri nagrobnice, ki jih je zložil njegov sin skladatelj č. g. semeniški namestni vodja Franc Ferjančič. Naj počiva preblagi oče v miru! Veleugledni rodbini pa so žalje!

— Iz seznama izgub št. 96. Nadporočnik Ješovnik Feliks, 7. domp. p., 9. stol., iz št. Ruperta pri Mariboru, mrtev (26./10. do 31./10. 1914); stotnik Petschauer Albin, 91. pp., ranjen.

— Ilustrirani Glasnik št. 20 pri naša sledeče slike: Nemci obstreljujejo angleško obrežje. — Skrb Češke deželne komisije za sirote padlih vojakov. — Del belgrajske utrdbe Kalimegdan. — Afriški zuavi opazujejo nemški zrakoplov. — Prizor z zahodnega bojišča. — Vojska v Egiptu. — Arabski strelec na konju. — Obisk cesarja Frančiška Jožefa v neki dunajski bolnišnici. — Sestanek treh vladarjev. — Pregarjanje sovražnega zrakoplova. — Psi v vojni službi. — Sladak počitek. — Turčija v vojski. — Ameriška ladja »Jason«. — Junaški pohod naših čet iz Przemysla. — Češki polk odhaja na galisko bojišče.

— Umrla je gospa Marija Skedl, mati dvornega svetnika in vseučilišnega profesorja dr. Skedla, sedaj nadporočnika v armadi. Prepeljana je bila z Dunaja v ponedeljek ob 11. uri v št. Rupert, kjer bo v torek ob 10. uri po slovesni zadušnici položena v rodbinsko rakev. Stara je bila 80 let. Blagemu gospodu dvornemu svetniku odkrito so žalje ob smrti drage mu matere.

— Odpravljena cirilica pri avtonomnih oblasteh. Z odlokom kraljeve hrvatske deželne vlade je odpravljena naredba z dne 19. avgusta 1911 o uporabi cirilice pri avtonomnih oblasteh in občinskih glavarstvih.

— Nagloma je umrl v Gorici v četrtek opoldne laški odvetnik dr. Bia-

sotto. Bil je prej sodnik, služboval je tudi v Sežani. Znal je dobro slovensko in bil v narodnem pogledu koncilijanten.

— Umrl je v Srbiji 4. decembra 1914 Andrej Čeligoj iz Zagorja na Pivki, vas Parje. Zvesti naš somišljenik počivaj v miru v tuji zemlji!

— Umrl je v Tatrah pri Materiji v Istri jurist Fran Mahne.

— Radirke bodo dražje. Tovarne nazznanjajo trgovcem z okrožnico, da bodo z novim letom radirke za celih 35 odstotkov dražje.

— V srbskem ujetništvu v Valjevu, je praporščak Anton Benčina iz Rojana, bivši slušatelj na akademiji Revoltella.

— Zgradba tovarne za izdelovanje železniških voz v Brodu. Uprava ogrskih državnih železnic namerava ustanoviti v Brodu na Savi tovarno železniških voz, ki bi izdelala letno okoli 300 voz. Občina Brod je izjavila, da je pripravljena zgradbo tovarne tudi materialno podpirati.

— Znanega slavista Baudvina de Courtenya so ruske oblasti zaprle.

— Odlikovan je bil, kakor se nam poroča, narednik Gašper Pelko, ne pa Mih. Pelko.

— Kako je v Sibiriji. Anton Turk je pisal te dni iz Tomsk svojemu prijatelju v Ljubljani: Dobili smo nekaj snega, mraz pa še ni prehud. Še vse bi bilo, samo dolgčas mi je. Poleg mene sta še dva druga Slovence, doma nekje od Vrhnike. Upamo, da bo kmalu vojne konec in potem bomo zopet veseli doma, na lepi slovenski zemlji. — Jože Zanoškar je pisal ondan iz Voroneža svojim staršem v Ljubljani: Pozdravljam vas iz daljne Rusije. Denarja nam manjka. Želim Vam vesele praznike in srečno novo leto. Dal Bog, da bi jih v prihodnje skupaj praznovali! — I. B. je pisal svojcem v Skofjo Loko: Neizmerne daljave nas ločijo. Rusija je velikanška država. Vožnje, kamor so nas odpeljali, ni bilo ne konca, ne kraja. Nič hudega nam ni. Prostir smo povsod. Kdor hoče delati, dela in dobi plačo, ki je tukaj v navadi. Slovenci vsi delamo, da si krajšamo čas. V spanju in pri delu se vse pozabi. Ko bi bil človek bolj vajej peresa, bi vam vse na široko in dolgo opisal. A ker sem bolj vajej govoriti kakor pisati, vam bom rajši vse povedal, ko se povrnem domov. Voščim vam vesele praznike in srečno novo leto. Znanprej ga bomo, če je božja volja tako, skupaj obhajali. Pozdrav vsem Ločanom!

— Strel v glavo je dobil rez. poročnik črnovojniškega polka št. 27 Martin Blodnik.

— Padel je na severnem bojišču praporščak Matija Zadravec.

— Postavna preskrba svojcev vojskih žrtev. Ker je pokazala izkušnja, da mnogim niso znana določila o preskrbi svojcev pred sovražnikom padlih vojakov, pogrešancev itd., se objavlja, da gre svojcem vseh pred sovražnikom padlih vojakov, nadalje tistih, ki so umrli radi ran ali vojskih štrapacov, ne glede na to, če še pripadajo v aktivno ali neaktivno vojaško službo, podpora po postavi.

— Predzgodovinsko pokopališče pri Krakovu. »Nowa Reforma« poroča, da so naši vojaki pri kopanju okrog nekega izmed krakovskih fortov — ime kraja se iz vojnih ozirov ne sme povedati — našli grobove z urnami iz gline, predmete iz bron in podobno. Nekaj predmetov so delavci poškodovali, nekaj jih je bilo prepeljanih na Dunaj. Trdnjavo poveljstvo je opozorilo strokovnjake na to odkritje. Pokopališče zavzema precej velik prostor in še ni vse odkopano. Izkopavanje se bo vršilo pod nadzorstvom zastopnika krakovske akademije umetnosti. Delo bo trajalo še laka dva tedna. V Krakov so že prepeljali nekaj skrinj izkopanih predmetov. Te izkopnine bodo brez dvoma mnogo pripomogle k proučitvi predzgodovinske dobe krakovske okolice.

— Nekoliko iz sedanje kronike črnovrške. S Črna vrha nad Idrijo: Kolikor je piscu znano, so odšli po štirje bratje pri Erjavčevih iz Lomov št. 7 in pri Čukovih v Mrzlem logu št. 3. — Zaranami, ki jih je dobil na severnem bojišču, je umrl Andrej Čuk s Črna vrha v bolnišnici v Kremnu. Na božični dan je zazvonilo tudi Antonu Pircu, Zajčevemu iz Plestenic, ki je služil pri 5. dragonskem polku. Radi bolezn, ki

jo je dobil na severnem bojišču, je našel smrt pod domačo streho. Prav ta dan je došla uradna vest, da je dal življenje za domovino tudi Franc Čuk iz Lomov št. 18. V seznamu izgub sta kot mrtva navedena Janez Rudolf iz Lomov št. 17, odbornik Orla in K. s. iz obračevalnega društva, absolvent kmetijske šole na Grmu in Franc Žgavec iz Lomov št. 33. Vendar se pa za zadnja dva kot še za več drugih, od katerih ni nobenega pisanja, ne ve, kaj je z njimi. — Iz ruskega ujetništva je pisal že za mrtvega proglašeni Anton Gostiša iz Zadloga št. 16. Na poizvedovalni dopisnici, ki je rajžala po pošti 14 dni z Dunaja v Črni vrh, s katero se je po omenjenem vprašalo, se izve, da se nahaja v istem ujetništvu tudi Karol Gostiša s Črnega vrha. — Imena ranjenih in obolelih ne naštevamo, ker bi zavzeli preveč prostora. — Janez Kavčič iz Zadloga št. 43 je prišel že drugič ranjen domov. — V službi za domovino so se odlikovale tudi članice Marijine družbe, ki so na inicijativo gospoda župnika nabrale mnogo volne in perila za vojake na bojnem polju.

— **Zopet se je eden oglašil.** Marija Dornik, posestnica v Mengšu, mati dveh vojakov, ni dobila od starejšega Franca nobenega poročila okrog štiri mesece. Ranjenci, ki so prihajali domov, so vsi skupno pravili, da je bil zadet v glavo in da je gotovo mrtev. Vsi so ga že prištevali k mrtvim. Ravno pred Božičem pa pride dopisnica od njega, na kateri piše, da se nahaja v ujetništvu v mestu Bogučar v voroneški guberniji v južni evropski Rusiji. Kako veliko veselje je zavladalo v vsej domači rodbini, ko so vendar dobili poročilo od svojega ljubljencea.

— **Umrla je v Zgornjem Bitnju** gospa Ivanka Hafnar, soproga mesarja in posestnika, v starosti 33 let. Zapustila je osem nepreskrbljenih otrok.

— **Iz Idrije.** Na tukajšnji c. kr. čipkarski šoli se je dne 23. decembra 1914 razdelila med 261 čipkarskih učenk kot božično darilo državna podpora v znesku 1438 kron. Prejšnja leta se je razdelitev vršila ob primerni slovesnosti, ki je letos radi vojske odpadla. Kolika dohoda, da so vsaj učenke c. kr. čipkarske šole deležne podpore in zasluka ob sedanjem hudem vojskinem času, ko idrijsko ženstvo pri čipkarenju ničesar ne zasluži. — Zato iskrena hvala visoki c. kr. vladi in onim faktorjem, ki so to podporo od nje izposlovali.

— **Zahvala.** Vsem darovalcem z Vrhnike in okolice izreka za mnogobrojna darila v denarju, v jestvinah in cigaretah povodom božičnice, prirejene vojakom, nastanjenim na Vrhniki, svojo iskreno zahvalo za veliko požrtvovalnost. — Društvo gospej na Vrhniki.

Svarilo.

Dogaja se nekaj časa, da ta ali oni izmed beguncev iz Galicije in Bukovine pride v Ljubljano beračit po ulicah. Podpisani pomožni odbor naznanja vsem, da po svojih močeh in po možnosti skrbi, da begunci dobe vse, kar potrebujejo za vsakdanje življenje. Zato prosí, naj nikdo ne daje kakakoli vrste miloščine posameznikom po ulicah, trgih in cestah, mesto tega pa prosí za prijazno pošiljanje tudi najmanjših darov pod naslovom: c. kr. deželna vlada, I. nadstropje št. 40, odkoder se med vse enakomerno razdelijo.

Pomožni odbor za begunce iz Galicije in Bukovine v Ljubljani.

Kazimir Lagosz. Kazimir Elias.

Dolenjsko vino in njega kupci.

Zadnje leto je na Dolenjskem trta precej dobro obrodila in vino je ponekod izvrstne kakovosti. Ker so bile pa na Dolenjskem že par let prej slabe letine in še tisto vino, kolikor ga je bilo pridelanega, ni bilo dosti prida, so se stari odjenalci tukajšnjih vin obrnili drugam. Marsikateri kupec tudi noče iti sam po vino, ker noče imeti nepotrebnih potnih stroškov, in se zato obrne na kako zadrugo, da dobi zanesljivo vino.

Da pomaga kupcem in vinogradnikom, je sklenila »Kmetiska zveza« v Škocijanu pri Mokronogu, da prevzame posredovanje pri prodaji vina svojih članov. Zato sestavlja seznamek poštenih in zanesljivih vinogradnikov — svojih članov — in zapisnik množine

vina in cene, po kateri bi ga bil pripravljen vsak vinogradnik prodajati. Če se potem kak kupec oglasi pri podpisani »Kmetiski zvezi«, ona potem naroči kateremu svojih članov, naj mu pošlje vzorec in ceno vina; na željo kupcev je pripravljena poslati tudi naslove zanesljivih vinogradnikov, da se potem kupec in prodajalec sama pismeno domenita glede cene vina, pošiljatve in drugega.

Da bi pa ne bil kak kupec oškodovan, da bi morda ne prejel slabšega vina kakor je bil vzorec, bo »Kmetiska zveza« po svojih zaupnikih, kolikor bo v njeni moči, nadzorovala odpošiljatev vina.

»Kmetiska zveza« se posebno priporoča častiti duhovščini, da bi podpirala njeno delovanje, jo priporočala in se obračala do nje z naročili; zbrane ima namreč popolnoma zanesljive vinogradnike, ki imajo pristno, zanesljivo vino, da se lahko rabi za svete maše. Odpošiljanje takega vina še posebno nadzoruje tukajšnja duhovščina.

Cena vinu je 32 do 44 kron hektoliter, kakor je kakovost.

Svoji k svojim!

»Kmetiska zveza« v Škocijanu pri Mokronogu.

Zahvala.

Za vse obilno izkazano sočutje povodom nenadomestne izgube, ki nas je zadela s smrtjo našega ljubljene sina, oziroma brata in svaka, gospoda

Aleksandra Del Linz
cand. iur., rez. 17. pešpolka

izrekamo vsem in vsakemu najtoplejšo zahvalo.

78 **Globoko žaljujoci ostali.**

Globoko užaljen naznanjam vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da mi je edina, draga sestra

Marija Levstik

5. januarja t. l. ob 1/2 9. uri zvečer po dolgi zelo mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala v 78. letu svoje dobe.

Pogreb je bil v četrtek ob 9. uri zjutraj s sv. mašo na pokopališču svetega Pavla na Vrhniki.

Ranjka se priporoča v pobožno molitev.

Svetila ji večna luč!

Vrhnika, 9. januarja 1915.

Vinko Levstik, naduč. v p. brat.
Zora, nečakinja 88

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURGIČNE BOLEZNI.
LJUBLJANA, KOMENSKEGA ULICA 4
SEMPER PARATIUM DR. FR. DERGANČ

Kdo bi posodil ali žeriral na dobrodočo trgovino tri- do štiri tisoč kron proti intabulaciji istih. Prijazne ponudbe na upravo pod šifro »K 37.«

Zitna kava

v okusu in aromi kot bobova kava 5 kg platnena vrečica le K 4-50 franko po povzetju. »Santosa«, Kraj. Vinohrady 1573. Izurjeni zastopniki se sprejmejo. 3459

Kuharica

vajena gospodinjstva in kuhe, želi službe, najraje v župnišču. Naslov pri upravi Slov. pod: Kuharica 90.

3 hiše na prodaj

v eni izmed teh se nahaja gostilna in trgovina, zraven se tudi proda 2 orala stavbn. prostora. Več pove lastnik Spod Šiška, Celovška c. 22. 91

Perl-kava

iz drobnih Soja-zrn, nadomestek za zrnato kavo 5 kg platnena vrečica K 5-50 po povzetju »Santosa« Kraj. Vinohrady 1573. Zastopniki se sprejmejo proti visoki proviziji.

Izobraženo dekle

isče službe srednje starosti, ki je vajena vsega gospodinjstva in je v šivanju dobro izurjena, v kakih poštenih rodbini ali pri kakem priletnem gospodu. Gre za majhno plačo, nekaj časa morda brezplačno, da bi imela pri sebi otroka, ki je v 4. letu in zelo ljuboziv. — Naslov pri upravi »Slovenca« pod šifro »Izobražena gospodinja«. 82

Razpisuje se služba

organista in cerkovnika

na Bučki. Prosto stanovanje, plača po dogovoru. Samci imajo prednost. 89

Omara za knjige

pisalna miza in lepa salonska garnitura se proda radi preselitve. — Elizabetna cesta 8, I. nadstropje, desno. 81

Trgovskega učenca

z zadostno šolsko izobrazbo se sprejme v trgovino mešanega blaga JOS. DIVJAK, Ribnica. 79

Odda se

1 hlev in 2 šupi

Natančno o tem se poizve na Poljanski cesti št. 85. 77

Graččinski vrtnar

se sprejme takoj pri oskrbništvu graščine Križ p. Kamniku.

Ovčje volno

Kdor jo ima na prodaj, naj jo ponudi takoj **J. Grobelniku** Ljubljana - Mestni trg 22 nasproti lekarne Trnkoczy Kupim vsako vrsto, tudi črno in neočiščeno po brezkonkurenčni ceni. Posebno pa se plača lepo belo oprano po najvišji ceni, ki se zanjo lahko nudi.

KUC
BR. NOVAKOVIĆ
LJUBLJANA-LAGAJA

KUC

zdravniško priporočeno kritvore e vino daje moč in zdravje. Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštenem povzetju K 4-80. Edina zaloga **Br. Novaković** veletrgovina vina, vermoutha, Marsale, Malage, konjaka, zganja itd. **Ljubljana.** 2631

Brez vsakega posebnega naznanila.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni sin, oziroma soprog, oče, brat, svak in stric

Anton Foerster ml.
virtuoz na klavirju

v soboto, dne 9. t. m. v Trstu po dolgi, trpljenja polni bolezni v 48. letu svoje starosti mirno v Gospodu preminul.

Truplo predragega rajnega se bode v ponedeljek, dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne v hiši žalosti Via Lazzaretto vecchio 17 blagoslovilo in na tržaškem pokopališču v rodbinsko rakev k večnemu počitku položilo.

V Ljubljani, dne 10. januarja 1915.

Rodbine Foersterjeve in Mankočeva.

Sirolin "Roche"

prinaša oledanje in ozdravljenje pri pljučnih boleznih, prehlajenjih, influenci, naduhi

Zvirni zavoj a K. 4 - se dobi v vseh lekarnah.